

Västanfjärd BULLETTIN

Byatidning till boare och besökare – Kylälehti asukkaille ja kävijöille 2026 – Årgång / Vuosikerta 16

FOTO: PRO KIMITOÖ-SKUTAN R.E.

Det här kunde vara du Tässä voisit olla sinä – s. 21

FOTO: KRISTOFFER NÖJD

Nytänk på Villa Ekbladh – s. 9
Utta ajattelua Villa Ekbladhissa

FOTO: LASSE KYLÄNPÄÄ

De gick på känslan
Asuntokauppa tunteella – s. 8

FOTO: FREJA RUDELS

Mys på familjecaféet
Tunnelmaa perhekahvilassa – s. 4

LEDAREN – PÄÄKIRJOITUS – Västernfjärd 2026

Äldringsvården i Västernfjärd

Silverbacken har sedan 2006 fungerat som en bekant och trygg plats för de äldre som behöver dygnet runt-vård i Västernfjärd. Hemmet fyller alltså 20 år i år.

Invid finns stiftelsen Silverringens äldreboende. Både enheterna står inför omställningar eftersom välfärdsområdet (Varha) räknar att Silverbacken är en för dyr helhet för dem. Varha flyttar hela sin verksamhet till Kimito efter att den nya byggnaden för äldreomsorg blir färdig. När bygget påbörjas är ännu oklart.

Framtidsbilden är att Silverbacken som äldreomsorgsinrättning ska kunna fortsätta. Varha beräknar att Silverbacken som

fristående enhet har för få platser för att kunna fungera till skäligen kostnader. Om man kunde få en tätare sammankoppling mellan Silverbacken och Silverringen kan det vara möjligt att hitta en ekonomisk balans. Detta är ett spår som just nu utreds av experter.

Den andra delen som måste utredas är ägarskapet. Kommunen äger byggnaden Silverbacken, men Silverringen äger marken som byggnaden står på. Kommunen strävar till att äga färre fastigheter, samtidigt som kommunerna inte längre idkar verksamhet inom vården. Därför är det enda alternativet att driva verksamheten i privat regi,

men då borde helheten ha en ägare, inte två som nu. Den logiska lösningen är att någondera parten skulle äga helheten och låta en bransch-kunnig aktör driva verksamheten. En omstrukturering av ägarskapet, speciellt med hänsyn till fastigheternas omfattning, går inte i en handvändning, men också det utreds som bäst.

Lösningen måste i sin helhet vara klar i god tid innan nybygget i Kimito är klart, så tiden är ganska knapp, men möjligt bara alla delar kan sammanjämka.

Mats Nurmio

Vanhustenhoito Västernfjärdissä

Vuodesta 2006 lähtien Silverbacken on ollut tuttu ja turvallinen paikka vanhuksille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa Västernfjärdissä. Talo täyttää tänä vuonna kaksikymmentä vuotta.

Naapurissa sijaitsevat Silverringen -säätiön eläkeläisäsuunnit. Molemmat yksiköt ovat uudelleenjärjestelyn kohteena, koska hyvinvointialue Varha pitää Silverbackenia heille liian kalliina yksikkönä. Varha keskittää Kemiönsaarella hoivakotipalvelut Kemiön uuden hoivakodin valmistuttua. Rakentamisen alkamisajankohda on vielä epäselvä.

Tulevaisuuden kuva on, että Silverbacken vanhusten hoito-

laitoksena voisi jatkaa toimintaansa. Varha laskee, että Silverbacken itsenäisenä yksikkönä on liian pieni, jotta se voisi toimia kohtuullisin kustannuksin. Jos Silverbackenin ja Silverringenin välillä olisi mahdollista lisätä yhteistyötä, voisi olla mahdollista löytää taloudellisesti kannattava rakenne. Tätä asiantuntijat tutkivat parhaillaan.

Toinen selvittettävä asia on omistajuus. Kunta omistaa Silverbacken -rakennuksen, mutta Silverringen omistaa maan, jolla rakennus sijaitsee. Kunta pyrkii vähentämään kiinteistöjen omistamista, kun terveydenhuolto ja hoivapalvelut eivät enää kuulu kuntien vastualueelle. Siksi ainoa vaihtoehto on yksityinen

yritystä, mutta silloin kokonaisuudella pitäisi olla yksi omistaja, ei kaksi kuten nyt.

Looginen ratkaisu olisi, että jompikumpi osapuoli omistaa kokonaisuuden ja antaa alan tuntevan toimijan hoitaa liiketoimintaa. Omistuksen uudelleenjärjestely, erityisesti kiinteistöjen koon osalta, ei tapahdu nopealla aikataululla, mutta tätäkin selvitetään paraikaa.

Ratkaisu kokonaisuudessaan on saatava valmiiksi hyvissä ajoin ennen uuden hoivakodin valmistamista Kemiössä, joten ratkaisu on mahdollinen, kunhan kaikki osaset saadaan sovittua yhteen.

Mats Nurmio

FOTO: FREJA RUDELS

VUF jobbar för gemenskapen i byn

Under våren har Folkhälsan i Västernfjärd tillsammans med ungdomsföreningen startat ett familjecafé som erbjuder en trivsam mötesplats för barnfamiljer. Från och med hösten planerar föreningen också att ordna verksamhet för barn i skolorna, för att utveckla och bredda utbudet för ortens yngre invånare.

Föreningen hoppas att fler vill vara med och stöda det värdefulla arbetet, antingen genom att engagera sig i verksamheten eller genom att bli

medlem. Medlemsavgiften delas ut under sommaren, – medlemsavgifterna har en stor vikt och är en central del av föreningens ekonomi och en förutsättning för att verksamheten ska kunna fortsätta och utvecklas även i framtiden.

På midsommarafton klockan 13 bjuder VUF in till det traditionella midsommarfirandet vid Vårdkasen. Under eftermiddagen reses midsommarstången och det blir allsång och kaffe med tilltugg. Lottförsälj-

ningen börjar klockan 14 och som vanligt finns många fina vinster, till stor del donerade av företag på Kimitoön.

Under sommaren arrangeras också de populära bingokvällarna hela sju gånger, med start tisdagen efter midsommar. Datumerna är 23.6, 30.6, 7.7, 14.7, 21.7, 28.7 och 4.8, och alla kvällar börjar klockan 19. Bingo är ett uppskattat inslag i sommarprogrammet och ett viktigt stöd för föreningens verksamhet. Vårdkasen kan dessutom

hyras för privata tillställningar, möten eller evenemang. Genom att delta i föreningens aktiviteter, komma på bingo eller midsommarlotteri, eller genom att betala medlemsavgiften, bidrar du konkret till att hålla verksamheten levande.

För mer information och kontaktuppgifter, besök föreningen på Facebook eller Instagram.

Styrelsen

VUF toimii kylän yhteisöllisyyden hyväksi

Keväen aikana Folkhälsan Västernfjärdissä on yhdessä nuorisoseuran kanssa käynnistänyt perhekahvilan Vårdkasenilla, joka tarjoaa viihtyisän kohtaamispaikan lapsiperheille. Syksystä alkaen seura suunnittelee myös toimintaa kouluikäisille lapsille, jotta paikkakunnan nuorimille voidaan tarjota monipuolisempaa tekemistä.

Seura toivoo, että mahdollisimman moni haluaa olla mukana tukemassa arvokasta

toimintaa joko osallistumalla tai liittymällä jäseneksi. Jäsenmaksut jaetaan kesän aikana – jäsenmaksut ovat keskeinen osa seuran taloutta ja edellytys toiminnan jatkumiselle ja kehittymiselle myös tulevaisuudessa.

Juhannusaattona kello 13 VUF kutsuu kaikki perinteiseen juhannusviettoon Vårdkasenille. Iltapäivän aikana pystytetään juhannussalko, lauletaan yhdessä ja nautitaan kahvista. Pientä purtavaakin

löytyy. Arpajaismyynti alkaa kello 14, ja tarjolla on jälleen runsaasti hienoja voittoja, joista monet ovat Kemiönsaaren yritysten lahjoittamia.

Kesän aikana järjestetään myös suosittu bingokerrat yhteensä seitsemän kertaa, alkaen juhannuksen jälkeisenä tiistaina. Päivämäärät ovat 23.6., 30.6., 7.7., 14.7., 21.7., 28.7. ja 4.8. Kaikki illat alkavat kello 19. Bingo on pidetty osa kesäohjelmaa ja tärkeä tuki seuran toiminnalle.

Vårdkasenia voi myös vuokrata yksityistilaisuuksiin, kokouksiin tai muihin tapahtumiin. Osallistumalla seuran toimintaan, käymällä bingossa tai juhannusarpajaisissa tai maksamalla jäsenmaksun tuet kokoreetisesti seuran toiminnan jatkuvuutta.

Lisätietoja ja yhteystiedot löytyvät seuran Facebook- ja Instagram-sivuilta.

Hallitus

Byggnadsfirma
Jerker Jensén

Krävande skärgårdsprojektet
050 518 2450
jensens.fi

WALLES TAXI

Jan Wallenius, Västernfjärd
0400 110 550

VÄSTERNFJÄRD
GUIDE - OPAS

Ladda ner - Lataa - Download
NOMADI

Nickes Taxi
Västernfjärd
0400 122 859

Kimitoöns bibliotek | Kemiönsaaren kirjasto

VÄSTERNFJÄRDS BIBLIOTEK
VÄSTERNFJÄRDIN KIRJASTO
Lammalavägen | Lammalantie 106

Öppet året runt | Avoinna ympäri vuoden

Tisdag | Tiistai kl(o) 10-16
Torsdag | Torstai kl(o) 13-19
Lördag | Lauantai kl(o) 10-14

OBS! Självbetjäning, Västernfjärd byråd håller öppet HUOM! Itsepalvelu, aukiolosta vastaa Västernfjärd byråd

Meröppet
i Dalsbruks bibliotek
alla dagar
kl(o) 8-20
Omatoimi Taalin-
tehtaan kirjastossa
joka päivä

blanka.fi

Blanka
BIBLIOTEK

Kimitoön
Kemiönsaari

Västernfjärd BULLETIN 2026

Ärgång / Vuosikerta 16
Ansvarig utgivare / Vastaava julkaisija: Västernfjärd Byråd r.f.
Redaktör / Toimittaja: Kristoffer Nöjd
Annonser / Ilmoitushankinta: Helga Rajala
Händelsekalendern / Tapahtumakalenteri: Runa Heino
Ombrytning / Taitto: Tiina Kohtaniemi / Annonssbladet
Tryckning / Painopaikka: Salon Lehtitehdas Oy
Uppplaga / Painos: 3000 st/kpl
Utdelas i alla postlådor i Västernfjärd, infopunkter på Kimitoön och närområde. // Jaetaan kaikkiin postilaatikoihin Västernfjärdin alueella, infopisteisiin Kemiönsaarella ja lähialueilla.

Texterna och översättningarna

Teksttitel ja käännökset:

CK Christian Kvarnström	DR Dan Renfors
FL Fredrik Lindblom	FR Freja Rudels
HR Helga Rajala	HS Hia Sjöblom
HV Hannu Vartiainen	JT Jimmy Träskelin
KN Kristoffer Nöjd	LK Lasse Kylänpää
MK Marjatta Karikoski	MN Mats Nurmio
NE Niklas Enestam	NG Niklas Gustafsson
RH Runa Heino	TTP Tiina Torkkeli-Pitkäranta

Initialerna under originaltexten.
Nimikirjaimet alkuperäisen tekstin alla.

Västernfjärd byråd r.f.

Styrelsemedlemmar / Hallituksen jäsenet 2026:

- Minna Sund-Grönholm, ordförande / puheenjohtaja 040 570 8186, goljat.25@hotmail.com
- Stina Mollgren, viceordförande / varapuheenjohtaja 040 584 9515, bertsunel@hotmail.com
- Max Andersson, 040 519 6512, max.g.andersson@gmail.com
- Bo Vilander, 040 530 3820, bobbe.vilander@gmail.com
- Valter Weijola, 050 575 1096, vveijola@gmail.com
- Andreas Ölander, 044 273 1644, antte@kitnet.fi

Suppleanter / Varajäsenet:

Jere Tolvanen, Marko Lönnqvist, Nina Nyman

Utänför styrelsen / Hallituksen ulkopuolella:

- Helga Rajala, sekreterare / sihteeri 050 573 3486, helga.rajala@gmail.com
- Arto Rajala, bokförare, 050 442 8502, rajala.ak@gmail.com

Bli medlem i byrådet / Liity kyläyhdistykseen

Medlemsavgiften 2026 är 10 € / Jäsenmaksu 2026 on 10 €

www.vasternfjardsbyrad.fi

www.facebook.com/vasternfjardsbyrad

Vi minns Kaj

Sorgebudet om att **Kaj Haga** har gått ur tiden nådde oss i april. Våra tankar går till Kajs nära och kära, men också i byrådet kom beskedet som en chock. Kaj var en medmänska med en positiv och hjälpsam inställning till sin omgivning.

Genom åren var Kaj en av de centrala personerna i byrådet. Kaj var hängiven för Västernfjärd och Västernfjärdsborna och han hade också en unik förmåga att föra gemenskapen framåt.

Till exempel bulletinen du nu läser är något som Kaj ansvarade för under många år. Därtill skötte han suveränt föreningens ekonomi, och utan Kajs många projektsökningar och bidragsansökningar från olika fonder skulle mycket ha blivit ogjort. Ofta var det också han som med förslag till artister för de evenemang som byrådet erbjöd under åren.

Vi är tacksamma för den tid vi fick med Kaj och det han osjälvviskt gjort och drivit för Västernfjärdens väl. Det är ett stort tomrum efter Kaj och vi tänker på honom med saknad.

Västernfjärd byråd

Kaj muistoissamme

Saimme kuulla surullisen uutisen **Kaj Haagan** kuolemasta huhtikuussa. Ajattelimme lämmöllä hänen omaisaa tässä tilanteessa, mutta myös meille kyläyhdistyksillemme uutinen tuli järkytyksenä. Kaj oli meille läheinen ihminen, aina positiivinen ja avulias.

Vuosien ajan Kaj oli yksi kyläyhdistyksen hallituksen keskeisistä henkilöistä. Kaj oli omistautunut Västernfjärdille ja Västernfjärdin asukkaille, ja hänellä oli myös ainutlaatuinen kyky viedä yhteisöä eteenpäin.

Esimerkiksi tämä lehti, jota nyt luet, oli Kajn vastuulla monen vuoden ajan. Lisäksi hän hoiti yhdistyksen taloutta erinomaisella ammattitaidolla. Ilman Kajn lukuisia projektitakemuksia ja apuraha -anomuksia eri rahastoista moni asia ei olisi toteutunut. Hän oli myös aktiivinen kyläyhdistyksen tapahtumien järjestelyissä ja löysi osaavia taitelijointa ja esiintyjä tilaisuuksiimme.

Kaj jätti jälkeensä ison tyhjiön. Olemme kiitollisia ajasta, jonka saimme viettää Kajn kanssa ja hänen suurella sydämellä tekemästään työstä Västernfjärdin hyväksi.

Västernfjärdin kyläyhdistys

FOTO: FREJA RUDELS

Babyparkering. De minsta cafébesökarna kan ta en tupplur ute i friska luften. / Vauvaparppi. Pienimmät kahvilavieraat voivat ottaa päiväuunet ulkona raikkaassa ilmassa.

Babyboom väckte liv i Vårdkasens familjecafé

Festsalen i Vårdkasen badar i morgonsol. På golvet kryper Västanfjärdens framtid runt bland kuddar och leksaker. Ute på trappan sover de allra minsta i sina vagnar. Mammorna passar på att prata loss medan smättingarna är sysselsatta med sitt. Efter en paus på några år har familjecaféet i Vårdkasen fått en nystart med Västanfjärdsmammorna **Ammi Funck** och **Ida Stenström** vid rodret.

– När man är föräldradedig är

det lätt hänt att man känner sig lite ensam med sina tankar och sin vardag. Men det är man ju inte, säger Ammi, och nickar menande mot de andra mammorna i rummet.

Det har fötts många barn i Västanfjärd under de senaste åren, så möjligheten att igen samlas till familjecafé är välkommen.

– Caféet är öppet på tisdagar mellan 9 och 12. Vi tänkte träffas en gång i veckan fram

till midsommar. Sen tar vi en högsommarpaus och fortsätter igen på hösten, förklarar Ida och Ammi.

För **Nea Tolvanen** som bor på gångavstånd från Vårdkasen är initiativet perfekt.

– Vi följer storasyster **Kiira** till skolbussen och sen kommer vi raka vägen hit.

Dötrarna **Pinja** och **Saara** är redan i full gång med leken. En gul boll verkar vara allt som behövs för att de ska ha roligt.

En utmärkt början på dagen. För Pinja, Saara och Nea Tolvanen ligger familjecaféet på gångavstånd. / Erinomainen aloitus päivälle. Pinjalle, Saaralle ja Nea Tolvaselle perhekahvila on kävelymatkan päässä.

Att starta upp familjecaféet har gått lätt.

– Leksaker fanns från förut, VUF står för lokalen och Folkhälsan bjuder på ingredienserna till kaffet och smörgåsarna som vi lagar, berättar Ida.

Genom Folkhälsan har man också möjlighet att få tillgång till olika föreläsningar och program. Just nu är det viktigaste ändå att träffas och umgås.

Elin Söderström, **Linn Fagerström** och **Ines Holmström** sneklar nyfiket på varandra. De

Några har kommit ända från Kimito. Här är alla välkomna, oavsett var man bor. Pappor får också vara med, även om inga sådana ännu har hittat till caféet.

De flesta av barnen är ännu i en ålder när de leker bredvid varandra snarare än med varandra, men det är uppenbart att det ändå är spännande att vara bland andra.

– Det är Västanfjärdens pensionärer som drar bouleträningarna, men byrådet som basar för bygget. För material och planering har man fått Leader-pengar. Själ-

va byggerbetet sköter ett tiotal händiga frivilliga. I talkogänget på plats finns representanter från båda föreningarna.

– Här är det ingen brist på föreningsmedlemskap, skrattar **Christian Kvarnström** och räknar upp en imponerande lista över sina engagemang i allt från väglag och Eugenia till boule. Engagemanget, eldsjälarna och samarbetsförmågan är det som gör att saker och ting blir gjorda i Västanfjärd.

– Det är ju så att alltting är bättre i Västanfjärd, slår **Bo Vilander** fast. Planeringen drog i gång på allvar i december och nu är vi redan här. Med talkokraft händer det saker.

Området som bygget står på arrenderar man från kommunen för tio år.

– Det här är ett allmännyttigt projekt. Taket kan vara till glädje för många andra än bara boule-spelarna. Vid julmarknaden till exempel eller om man vill

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

FOTO: HELGA RAJALA

Taket blev klart i maj som planerat. / Katos valmistui toukokuussa aikataulun mukaisesti.

Kalkholmen fick arena med talkokraft

– Det är ju så att alltting är bättre i Västanfjärd, slår **Bo Vilander** fast. Planeringen drog i gång på allvar i december och nu är vi redan här. Med talkokraft händer det saker.

Området som bygget står på arrenderar man från kommunen för tio år.

– Det här är ett allmännyttigt projekt. Taket kan vara till glädje för många andra än bara boule-spelarna. Vid julmarknaden till exempel eller om man vill

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

ordna något utejippo där man behöver ett tak, förklarar **Max Andersson**.

Vindskyddet går under namnet Kalkholmens arena och blir 49 kvadratmeter stort, med tre väggar och öppningen ut mot planen. Stilmässigt går arenan i linje med estraden och varvsbyggnaden där Terrassn huserar. Röda väggar och svart tak är det som gäller på Kalkholmen.

När arenan är klar i maj flyttar träningarna från Vårdkasen till

hanke. Katoksesta voi olla ilomaille muillekin kuin vain boulen pelaajille. Esimerkiksi joulumarkkinoilla tai jos haluaa järjestää ulkotapahtuma, olemme jo tässä. Talkoovoimin tapahtuu.

Rakennusalue on vuokrattu kunnalta kymmeneksi vuodeksi. – Tämä on yleishyödyllinen

– Toive tällaisesta tuli esiin viime syksyn boulepelaamisen arvioinnissa, kertoo **Helga Rajala**.

Bouletreenit järjestää Västanfjärdin eläkeläiset, mutta kylätoimikunta vastaa rakentamisesta. Materiaaleihin ja suunnitteluun on saatu Leader-rahoitus. Varsinaisesta rakennustyöstä huolehtii noin kymmenen kätevä vapaaehtoisista. Paikalla olevassa talkooporukassa on edustajia molemmista yhdistyksistä.

– Täällä ei ole pulaa yhdistysjäsenyyksistä, nauraa **Christian Kvarnström** ja luettelee vaikutavan listan osallistumisistaan aina tiekunnasta Eugeniayhdistykseen ja bouleen.

Sitoutuminen, aktiiviset tekijät ja yhteistyökyky ovat se, mikä saa asiat tapahtumaan Västanfjärdissä.

– Kaikkiaan on paremmin Västanfjärdissä, toteaa **Bo Vilander**. Suunnittelu käynnistyi toden teolla joulukuussa, ja nyt

Vauvabuumi toi elämää Vårdkasenin perhekahvilaan

Vårdkasenin juhlasali kylpee aamun auringonvalossa. Latialla Västanfjärdin tulevaisuus ryömii tynnyjen ja lelujen keskellä. Ulkona portilla kaikkein pienimmät nukkuvat vaunuissaan. Äidit käyttävät tilaisuuden hyväkseen ja juttelevat keskenään, kun pienokaiset touhuavat omiaan.

Muutaman vuoden tauon jälkeen Vårdkasenin perhekahvila on saanut uuden alun, kun Västanfjärdin äidit **Ammi Funck**

ja **Ida Stenström** ovat ottaneet ohjat käsiinsä.

– Vanhempainvapaalla ollessa voi helposti tuntea olonsa hieman yksinäiseksi ajatustensa ja arjen kanssa. Mutta eihän sitä oikeasti ole, Ammi sanoo ja nyökkää huoneessa olevien muiden äitien suuntaan.

Viime vuosina Västanfjärdissä on syntynyt paljon lapsia, joten mahdollisuus kokoontua jälleen perhekahvilaan on tervetullut.

– Kahvila on avoinna tiistaisin kello 9–12. Ajattelimme tavata kerran viikossa juhannukseen asti. Sitten pidämme kesätaun ja jatkamme taas syksyllä, Ida ja Ammi kertovat.

Nea Tolvaselle, joka asuu kävelymatkan päässä Vårdkasenista, aloite on täydellinen. – Saatamme isosisko **Kiiran** koulubussille ja tuleme sitten suoraan tänne.

Tyttäret **Pinja** ja **Saara** ovat jo täydessä leikissä. Keltai-

nen pallo riittää nähtävästi hauskanpitoon. Perhekahvilan käynnistäminen on sujunut helposti.

– Lelut löytyivät jo ennestään, VUF tarjoaa tilat ja Folkhälsan kustantaa kahvin ja voileipiä ainekset, Ida kertoo.

Folkhälsanin kautta on myös mahdollisuus saada erilaisia luentoja ja ohjelmaa. Tällä hetkellä tärkeintä on kuitenkin kokoontua ja viettää yhteistä aikaa.

Ovi käy ja lisää äitejä ja lapsia

liittyy joukkoon. Osa on tullut jopa Kemiöstä asti. Kaikki ovat tervetulleita, asuinpaikasta riippumatta. Isätkin saavat osallistua, vaikka vielä yhtään ei ole kahvilaan eksynyt.

Useimmat lapset ovat vielä iässä, jossa he leikkivät vierekkäin ennemmin kuin yhdessä, mutta on selvää, että muiden seurassa oleminen on silti jännittävä.

Elin Söderström, **Linn Fagerström** ja **Ines Holmström** vilkuilevat uteliaasti toisiaan.

Blivande klasskamrater. Fr. v. Linn Fagerström, Ines Holmström och Elin Söderström. I bakgrunden mammorna Laura Heikkilä-Fagerström och Ida Stenström. / Tulevia luokkakavereita. Vasemmalta: Linn Fagerström, Ines Holmström ja Elin Söderström. Taustalla äidit Laura Heikkilä-Fagerström ja Ida Stenström.

VUF står för utrymmena och leksaker fanns sedan tidigare, vilket underlättade familjecafé-starten. Henna Paul, Laura Heikkilä-Fagerström och Ida Stenström har alla bidragit till babyboomen i Västanfjärd. / VUF tarjoaa tilat ja leluja oli valmiina, mikä helpotti perhekahvilan käynnistämistä. Henna Paul, Laura Heikkilä-Fagerström ja Ida Stenström ovat kaikki osaltaan vaikuttaneet Västanfjärdin vauvabuumiin.

Bostadshuset Klemmis och Maggis på Vestergård, ladugården och andra gårdsbyggnader har rensats fram ur buskagen. De nya ägarna är glada över att husen, som stått tomma i årtionden, har bevarats i renoverbart skick. Många Västanfjärdabor har också överraskats av det öppnare kullandskapet längs Sundviksvägen. / Vestergården asuinrakennukset Klemmis ja Maggis, navetta ja muutakin piharakennuksia on perattu esiin pusikoitten peitosta. Uudet omistajat ovat ilahuneet siitä, että vuosikymmenen tyhjiillään seisoneet talot ovat säilyneet kunnostuskelpoisina. Moni västanfjärdiläinenkin on yllätynyt Sundvikenintien varrelle avartuneesta mäkimaisemasta.

Vestergård byggs upp mot en ny blomstring

Den gamla gårdshelheten Vestergård vid Sundviksvägen i Lammala centrum har stått tom i årtionden. Nu renoveras husen och röjningsarbete har gjorts på gården. Landskapet har öppnats upp. Plommonbuskar och annan sly hade vuxit upp på gården kring de tomma husen. De dolde byggnaderna och utsikten

över gårdarna. Många förbipasserande märkte inte ens att det en gång fanns ståtliga, bebodda hus på kullen. Byggnaderna, gårdarna och omgivningen får nu ett nytt utseende. Fastigheten Vestergård har delats upp i två tomter. De nya ägarna renoverar de gamla byggnaderna till hem som passar dem och ser ivrigt framåt.

De äldsta delarna av Vestergårds stora huvudbyggnad är från 1700-talet. Det finns gott om arbete med slit, rengöring och kärleksfull förnyelse.

Klemmis och Maggis Vestergårds huvudbyggnad kallas Klemmis och det mindre huset Maggis. Varifrån i all världen kommer

dessa namn?

Förklaringen är typisk för skärgården. Den senaste ägaren till Vestergård var **Klemet Rasmussen**. Naturligtvis började man kalla gården för Klemmis!

Detta bekräftas av gårdens nya ägare, den nytillträdde chefen för Sagalunds museum, **Emma Vironmäki**.

Varifrån i all världen kommer

En liknande förklaring gäller det mindre grannhuset, Lillstugan. Knallis-handlaren **Åsa Storborg** och **Ulf Bergström** föll för huset. De grävde fram det ur buskagen, gjorde affären och började renovera det till sitt nya hem. Arbetet är ännu inte klart och de bor fortfarande i Smedsbole.

Den senaste invånaren i hu-

set var **Margareta Lindblom**, och därifrån fick huset namnet Maggis.

– Vi har ändå från början kallat det här projektet för ”Villa Katastrof”, säger Åsa och Uffe och ler glatt. (HS/KN)

Vestergård rakentuu kohti uutta kukoistusta

Lammalan keskustassa Sundvikenintien varrella oleva Vestergårdin vanha tilakokonaisuus on vuosikymmenet seissyt tyhjiillään. Nyt taloja kunnostetaan ja pihalla on tehty raivaus töitä. Maisemaa on avattu.

Luumupensaat ja muut pusikot kasvoivat tyhjiillään seisneiden talojen pihamaisemassa. Ne peittivät rakennukset ja pi-

hojen näkymät. Monilta ohikulkijoilta jäi huomaamatta, että mäellä oli aikanaan asuttuja komeita taloja.

Rakennukset, pihat ja ympäristö saavat nyt uutta ilmettä. Vestergårdin kiinteistö on jaettu kahteen tonttiin. Uudet omistajat kunnostavat vanhoista rakennuksista itselleen sopivia koteja ja katsovat

innokkaasti eteenpäin. Vestergårdin ison päärakennuksen vanhimmat osat ovat 1700-luvulta. Puurtamista, puhdistamista ja rakkaudella tehtävää uudistamista riittää.

Klemmis ja Maggis Vestergårdin päärakennus tunnetaan nimellä Klemmis ja pienempi talo on Maggis.

Mistä ihmeestä nimet ovatkaan saaneet alkunsa?

Siihen on selkeä saaristoselitys. Vestergårdin tilakokonaisuuden viimeisin omistaja oli **Klemet Rasmussen**. Tieteenkin tilaa ruvettiin kutsumaan Klemmikseksi!

Tämän vahvistaa tilan uusi omistaja, Sagalundin museon tuore johtaja **Emma**

Vironmäki.

Samantyyppinen selitys pätee pienempään naapuritaloon, eli Lillstuganiin. Knallis-kauppias **Åsa Storborg** ja **Ulf Bergström** retkahtivat taloon. Kaivoivat sen näkyviin pusikoitten sisältä, tekivät kaupat ja ryhtyivät kunnostamaan sitä uudeksi asuintalokseen. Työt ovat vie-

lä kesken ja he asuvat edelleen Smedsboleen kylässä.

Talon viimeisin asukas oli **Margareta Lindblom** ja siitä talo saikin nimekseen Maggis.

– Olemme kutsuneet tätä hanketta alusta asti kuitenkin ”Villa Katastrofiksi”, Åsa ja Uffe virnistelevät iloisina. (HS)

Skärgården fick Emma Vironmäki att slå sig ner i Västanfjärd

”Renoveringen av Klemmis är ett oändligt projekt”

FOTO-LASSE KYLÄNPÄÄ

Den ståtliga huvudbyggnaden på Vestergård, kallad Klemmis, behöver fortfarande mycket renovering. Även den slutliga fasadfärgen är ännu inte bestämd. / Ryhdikkäänä pysynyt Vestergårdin päärakennus, jota Klemmikseksi kutsutaan, kaipa vielä paljon kunnostuksia. Lopullinen ulkivärkin on vielä hakusessa.

Så säger **Emma Vironmäki**, som började sitt arbete som chef för Sagalunds museum i fjol. Museet grundades för 126 år sedan som Finlands första friluftsmuseum. Skärgården och historien lockar. Huvudbyggnaden på Vestergård i Lammala hade stått tom länge när Emma köpte den för några år sedan. Hennes make **Magnus Gustafsson** är också djupt involverad i renoveringsarbetet.

Makens släkt har en stuga i den närliggande skärgården, och hans farfars släkt kommer från Kimito. Emma själv har rört sig i dessa trakter i omkring trettio år. Hon är född i Esbo, upp vuxen i Helsingfors och har bott bland annat i Milano, Paris, Göteborg och Tammerfors. Hon har haft en stadslägenhet i Åbo i nästan 30 år.

– Målet är först att renovera den gamla byggnaden och den

drygt hektar stora tomten omkring den, och sedan flytta in permanent. Renoveringen är i full gång. Det finns mycket att göra och vi väntar på att det ska bli klart – åtminstone är det målet. – Min önskan är att fira min 60-årsdag i stenladugården av slagtegel. Kanske vill min dotter en dag också fira sitt bröllop där, säger Emma med ett skratt mitt i allt renoveringsarbete.

Emma är på allvar på väg att bosätta sig i Västanfjärd. Stadshemmet finns i Åbo, men hennes hjärta dras starkt till skärgården.

Faktum är att Klemmis stannar i släkten, eftersom dess senaste ägare var Emmas makes avlägsna kusiner, och de tidigare invånarna var släkt med Emmas svärfar. Gårdens dokumenterade historia sträcker sig tillbaka till år 1651.

– Det här är ju inget lätt pro-

jekt, säger Emma med ett skratt och rullar med ögonen. Sedan blir hon entusiastisk och berättar detaljer och intressanta historier om husets tidigare invånare.

Huset hann stå tomt i över 30 år, så det handlar inte om någon liten renovering.

– Jag är lycklig när jag får arbeta, undersöka, restaurera och låta tankarna flyga, säger Emma. – Mycket har redan gjorts, men mycket återstår.

Huvudbyggnaden i Klemmis har under århundradena byggts om och utvidgats. Husets grund är låg, och under den äldsta delen fanns en mullbänkskonstruktion som hann förstöra bottenbjälklaget, eftersom man slutade elda i köksspis. – Köksspisens har murats om och andra eldstäder har reparats. Två ugnar var man tvungen att riva helt.

Gamla hus bjuder på överraskningar, men de går att hantera. – Många har frågat varför jag gör allt detta. Jag har bara ett svar: jag är lycklig när jag får hålla på här. – Man ska inte ta för mycket stress. Det finns gott om arbete och mycket att renovera. Just nu arbetar vi med att restaurera fönstren, bygga staket och lerputsa innerväggarna. Badrummet är redan klart för inredning, och det bästa av allt: huset har numera golv i varje rum! – En aktuell utmaning är husets fasadmålning. Jag har gjort flera provmålningar, men ändrar ständigt uppfattning om den slutliga färgen, säger hon och skrattar.

Renoveringen görs inte i snabb takt. Allt måste undersökas noggrant, och mellan konstruktionerna kan man hitta sådant som särskilt intresserar museimänniska. (HS/KN)

Åsa Storborg och Ulf Bergström skaffade sig ett stort projekt när de köpte huset som hörde till Vestergård. / Åsa Storborg ja Ulf Bergström hankkivat itselleen suuren työmaan ostettuaan Vestergårdin tilaan kuuluneen talon.

– Här ska vi renovera och inreda ett sovrum, visar Åsa på vinden i Maggis. / – Tähän on tarkoitus kunnostaa ja sisustaa makuuhuone, Åsa esittelee Maggiksen vinttiä.

I Maggis tar tiden aldrig slut

I ”Villa Katastrof” finns det inget katastrofalt alls

Åsa Storborg och **Uffe Bergström** visar upp sitt renoveringsprojekt Maggis på Vestergård med entusiasm och glädje. Tomten har röjts och renoveringen av byggnaderna har kommit i gång.

Gäststugan högre upp på sluttningen, som ursprungligen var en gammal mangel- och drängstuga, färdigställs i rask takt. Där byggs tvätt- och köksutrymmen, och sovplatser ordnas på loftet.

– Den kommer att fungera som ett fantastiskt gästhus, säger paret och skrattar. Arbetet går framåt. Även huvudbyggnaden i Maggis renoveras i god takt. Taken har förnyats och golv har öppnats upp.

– Skatter finns överallt, säger paret och visar glatt upp urgamla nylonstrumpor, gamla vykort från krigsåren, syltburkar och saftflaskor. Den senaste invånaren i huset, **Margareta** – eller **Maggi** – var

Åsas lärare i folkskolan. – På sommaren blir det liv och rörelse här när våra sex barnbarn är på besök, säger paret och skrattar. – Vi kan beundra gamla föremål, upptäcka och pyssla, men

vi måste också vara noga med säkerheten, konstaterar de. Renoveringen blir inte klar på en gång, men målet är att flytta dit permanent när arbetet är färdigt. (HS/KN)

Maggiksessa ei tule aika pitkäksi

”Villa Katastrofissa” ei ole katastrofista tietokaan

FOTO-LASSE KYLÄNPÄÄ

Åsa Storborg och **Uffe Bergström** esittelevät Vestergårdin Maggis -työmaataan innokkaasti ja iloisina. Tontti on raivattu ja rakennusten kunnostus on käynnistynyt.

Ylärinteessä oleva vierasmökki, joka oli alunperin ”entinen mankeli- ja renkitupa” – valmistuu vauhdikkaasti. Sinne rakennetaan peseytymis- ja keittiötiloja. Nukkumapaikat raivataan ylätasolle.

– Se tulee toimimaan upeana vierasmajana, pariskunta naureskelee. Hommat etenevät. Myös Maggiksen päärakennus on remonttivauhdissa. Katot on uusittu ja lattioita on avattu.

– Aarteita löytyy kaikkialta, pariskunta nauraa ja esittelee ikivanhoja nailonsukkia, vanhoja postikortteja sotavuosilta, hillopurkkeja ja mehupulloja. Talon viimeisin asukas **Margareta**, eli ”Maggi”, oli Åsan opettaja kansakouluaikoina. – Kesällä täällä onkin vilskettä, kun meillä on yhteensä 6 lastenlastamme vieraillemassa, pariskunta nauraa. – Voimme ihaila vanhoja ta-

varoita, seikkailla ja touhuilla, mutta turvallisuudesta pitää olla tarkkana, he toteavat. Työmaa ei valmistu hetkessä, mutta tavoitteena on muuttaa saadaan valmiiksi. (HS)

– Det är fint att värmekaminerna och köksspisarna är i brukbart skick, säger Uffe, även om han vet att det finns gott om arbete kvar i grundrenoveringen. / – Hienoa, että lämmityskaminat ja keittiön hellaat ovat käyttökunnossa, Uffe iloitsee, vaikka hän tietää, että töitä kyllä peruskunnostuksessa piisaa.

Saaristo imaisi Emma Vironmäen asettumaan Västanfjärdiin

”Klemmiksens kunnostus on loputon puuhamaa”

FOTO-LASSE KYLÄNPÄÄ

Emma Vironmäki vill bevara det gamla och stiliga utseendet på Vestergårds huvudbyggnad. / Emma Vironmäki tahtoo säilyttää Vestergårdin vanhan ja komean päätalon ulkonäön.

FOTO-LASSE KYLÄNPÄÄ

Huset, som byggdes på 1700-talet, har byggts ut och renoverats genom århundradena. År 1927 tillkom ett charmigt burspråk i det så kallade kontorsrummet. / 1700-luvulla rakennettua taloa on laajennettu ja kunnostettu vuosisatojen varrella. Vuonna 1927 valmistui konttoriksi kutsuttuun huoneeseen tehtiin viehättävä erkeri.

Näin sanoo Sagalundin museon johtajana viime vuonna työnsä aloittanut **Emma Vironmäki**. Museo perustettiin 126 vuotta sitten Suomen ensimmäisenä ulkomuseona.

Saaristo ja menneisyys vetävät puoleensa. Emma osti itselleen pitkään tyhjiillään seisseen Vestergårdin päärakennuksen Lammalasta muutama vuosi sitten. Aviomies **Magnus Gustafsson** on korjaushommista tiiviisti mukana.

Miehen suvulla on mökki lähisaaristossa. Magnuksens isänisän suku on kotoisin Kemiöstä.

Emmakin on liikkunut jo kolmisenkymmentä vuotta näissä maisemissa. Hän on syntynyt Espoossa, kasvanut Helsingissä, asunut mm. Milanossa, Pariisissa, Göteborgissa ja Tampereella. Kaupunkiasunto on ollut jo lähes 30 vuotta Turussa.

– Tavoitteena on ensin kunnostaa vanha rakennus ja sitä ympäröivä reippaan hehtaarin tontti ja sitten asettua taloksi. Kunnostustyöt ovat hyvässä vauhdissa. Tekemistä riittää ja valmista odotellaan. Ainakin siihen tähdätään.

Talo ehti seistä tyhjiillään yli 30 vuotta. Ihan pienestä kunnostustyöstä ei ole kyse. – Olen onnellinen, kun voin ahertaa, tutkia, ennallistaa ja antaa ajatusten lentää, Emma sanoo.

– Paljon on ju tehty, mutta tekemistä on paljon vielä jäljellä. Emma on toissaan asettumassa Västanfjärdiin. Kaupunkikoti on Turussa, mutta veri vetää vahvasti saaristoon.

Itse asiassa Klemmis pysyy suvussa, sillä sen viimeiset omistajat olivat Emman miehen pikkupikkuserkkuja ja edelliset asukkaat Emman appiukon pikkuserkkuja. Tilan dokumentoitu historia ulottuu vuoteen 1651.

– Eihän tämä mikään helpo hoidettava ole, Emma nau-

rahtaa ja pyörittelee silmiään. Sitten hän innostuu ja kertoo yksityiskohtia ja mielenkiintoisia tarinoita talonsa aiemmista asukkaista.

– Toiveenani on juhlia kuusikymppisiäni slagitiiliseissä kiviinavetassa. Ehkä tytärkin joskus tahtoo viettää siellä häätään, Emma naurahtaa kaiken remonttihuiskinnan keskellä.

Emma on toissaan asettumassa Västanfjärdiin. Kaupunkikoti on Turussa, mutta veri vetää vahvasti saaristoon.

Itse asiassa Klemmis pysyy suvussa, sillä sen viimeiset omistajat olivat Emman miehen pikkupikkuserkkuja ja edelliset asukkaat Emman appiukon pikkuserkkuja. Tilan dokumentoitu historia ulottuu vuoteen 1651.

– Eihän tämä mikään helpo hoidettava ole, Emma nau-

rahtaa ja pyörittelee silmiään. Sitten hän innostuu ja kertoo yksityiskohtia ja mielenkiintoisia tarinoita talonsa aiemmista asukkaista.

Talo ehti seistä tyhjiillään yli 30 vuotta. Ihan pienestä kunnostustyöstä ei ole kyse. – Olen onnellinen, kun voin ahertaa, tutkia, ennallistaa ja antaa ajatusten lentää, Emma sanoo.

– Paljon on ju tehty, mutta tekemistä on paljon vielä jäljellä. Emma on toissaan asettumassa Västanfjärdiin. Kaupunkikoti on Turussa, mutta veri vetää vahvasti saaristoon.

Itse asiassa Klemmis pysyy suvussa, sillä sen viimeiset omistajat olivat Emman miehen pikkupikkuserkkuja ja edelliset asukkaat Emman appiukon pikkuserkkuja. Tilan dokumentoitu historia ulottuu vuoteen 1651.

– Eihän tämä mikään helpo hoidettava ole, Emma nau-

rahtaa ja pyörittelee silmiään. Sitten hän innostuu ja kertoo yksityiskohtia ja mielenkiintoisia tarinoita talonsa aiemmista asukkaista.

Talo ehti seistä tyhjiillään yli 30 vuotta. Ihan pienestä kunnostustyöstä ei ole kyse. – Olen onnellinen, kun voin ahertaa, tutkia, ennallistaa ja antaa ajatusten lentää, Emma sanoo.

– Paljon on ju tehty, mutta tekemistä on paljon vielä jäljellä. Emma on toissaan asettumassa Västanfjärdiin. Kaupunkikoti on Turussa, mutta veri vetää vahvasti saaristoon.

Itse asiassa Klemmis pysyy suvussa, sillä sen viimeiset omistajat olivat Emman miehen pikkupikkuserkkuja ja edelliset asukkaat Emman appiukon pikkuserkkuja. Tilan dokumentoitu historia ulottuu vuoteen 1651.

– Eihän tämä mikään helpo hoidettava ole, Emma nau-

Här sjuder det av liv och sysslor

Paret Uusvaara flyttar in i sitt nya hem

Det gula huset med mansardtak på Kyrkbacken, som var till salu, fångade snabbt **Juho** och **Anita Uusvaaras** intresse. Kimitoön var redan ett bekant område för paret efter många utflykter.

Nu pågår en omfattande renovering. Det gula huset ligger granne med den gamla röda träkyrkan i Västanfjärd. Omgivningen består av träd, klippor och varierande terräng.

Fastighetens officiella namn är Västanfjärd Folkhögskoleparcell. Namnet berättar om husets historia. Byggnaden fungerade en gång som Västanfjärdens första folkskola åren 1875–1910. Där fanns också en finskspråkig klass. Många elever kom från evakuerade familjer.

I det ståtliga huset fanns även en sparbank åren 1878–1944.

Senare användes byggnaden under vissa år som inkvartering för Grandells bussförare, berättar Uusvaaras.

– Att köpa huset var kärlek vid första ögonkastet. Det var kanske inte helt rationellt, men desto mer känslösbaserat, skratrar paret.

– Husets form, skönhet och läge fångade oss direkt, och renoveringsprojektet skrämmer oss inte, konstaterar Juho och Anita. / – Talon malli, kauneus ja sijainti kookuttivat välittömästi, eikä kummostusurakka pelota, Juho ja Anita toteavat.

Pörinä ja puuhaa piisaa

Uusvaarat asettuvat uuteen kotiin

Myynissä ollut keltainen mansardikattonen talo Kirkonmäellä kookutti vikkelästi **Juho** ja **Anita Uusvaaran**. Kemiönsaari oli pariskunnalle ennestään tuttua aluetta lukuisten retkeilyjen jäljiltä.

Nyt on käynnissä valtava remontti. Keltainen talo on Västanfjärdin vanhan punaisen puukirkon rajanaapuri.

Ympäriällä on puita, kalliota ja vaihtelevaa maastoa.

Kiinteistön virallinen nimi on Västanfjärd Folkhögskoleparcell. Nimi kertoo talon historiasta. Rakennus on toiminut aikanaan Västanfjärdin ensimmäisenä kansakouluna 1875–1910. Siellä toimi myös suomenkielinen luokka. Oppilaita tuli paljon evakkoperheistä.

Komeassa talossa toimi vuosina 1878–1944 myös säästöpankki.

– Myöhemmin rakennusta käytettiin joinakin vuosina Grandelin linjurinkuljettajien majapaikkana, Uusvaarat kertovat.

– Talon hankinta oli äkkirakentaminen. Eikä tässä ehkä ollut mitään järjettä, mutta paljon tunnetta, pariskunta nauraa.

– Kaupat tehtiin kaksi vuotta sitten ja nyt uurastamme täällä jatkuvasti. Meillä on toinen asunto Helsingissä, mutta täällä vietämme ainakin puolet päivistämme ympäri vuoden.

Juho kertoo haaveilleensa kesämökistä saaristossa pitkään. Anita säästää miestään ja sanoo, että rakkaudella asioita hoidetaan ja ratkai-

suista nautitaan.

Pariskunnalla on takanaan yli 30 vuoden avioliitto ja hommat ovat aina sujuneet. Mehiläistarhausta he ovat harrastaneet jo pitkään. Vieläkin he pyörittävät sitä Halikon Torkkikilassa. Hunaja maistuu.

Vaikka vanhan talon remontti vaatii reippaasti sisätyötä, niin pihahommatkin vetävät puo-

– Vi köpte huset för två år sedan och nu står vi i här hela tiden. Vi har en annan bostad i Helsingfors, men här tillbringar vi åtminstone hälften av våra dagar året runt.

Juho berättar att han länge har drömt om en sommarstuga i skärgården. Anita instämmer och säger att de gör allt med kärlek och njuter av sina val.

Paret har varit gifta i över 30 år och samarbetet har alltid fungerat. De har länge sysslat med biodling och driver fortfarande verksamheten i Torkkila i Halikko. Honungen smakar bra.

Även om renoveringen av det gamla huset kräver mycket arbete inomhus, lockar också trädgårdsarbetet. Anita gläds åt den mångsidiga växtligheten på tomten.

– Pollinatörsväxter är fantastiska och viktiga för den biologiska mångfalden. Samtidigt måste man se till att invasiva arter inte tar över utrymmet från viktiga växter, säger Anita med ett skratr och berättar att hon flitigt bekämpar till exempel lupinens spridning. (HS/KN)

Han har precis berättat om den 20 meter långa simbassängen som finns i ett av husen på gården men som just nu inte är i användning.

Men ni ska fixa den på sikt? – Kanske. Vilket är är en annan sak. Det beror på många saker, säger Nyström.

Efter att man tog över huset har man bland annat målat taket och bytt ut 1,5 kilometer bräd-

leensa. Anita innotuu pihakasvuston monipuolisuudesta. – Pölyttäjäkasvit ovat upeita ja tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle. Samalla on pidettävä huolta siitä, että haittakasvit eivät valtaa tilaa tärkeitä kasveja, Anita naurahtaa ja kertoo taistelevansa esimerkiksi lupiiniin leviämistä vastaan ahkerasti. (HS)

Möjligheternas hus och ett bitterljuvt evighetsprojekt

De två lagott hundarna kommer glatt emot när **Christian Nyström** öppnar dörren till Villa Ekbladh. Säsongen har inte kört i gång ännu och Nyström är ensam med hundarna i huset. Men till kvällen kommer några gäster.

Christian och **Tiina Nyström** har drivit den före detta skolan, vårdhemmet och hotellet som Bed & Breakfast Villa Ekbladh sedan 2018.

Det var en slump som gjorde att Nyströms hittade den gula villan i Västanfjärd.

– Jag såg en liten annons i Kauppalehti på hösten 2018. Vi startade från Borgå vid 14-15-tiden. Det var kölmörkt när vi kom fram så vi fick använda ficklampor för att kunna se något.

Men någonting väcktes hos Borgåparet. Följande gång besökte man stället tillsammans med förmedlaren, gav ett galet anbud och resten är historia. Mycket har hänt med Villa Ekbladh på åtta år men med 1 500 kvadratmeter att sköta om tar jobbet aldrig slut.

– Det finns alltid någonting att göra bara man kan orkar och ids, säger Nyström.

Han har precis berättat om den 20 meter långa simbassängen som finns i ett av husen på gården men som just nu inte är i användning.

Men ni ska fixa den på sikt? – Kanske. Vilket är är en annan sak. Det beror på många saker, säger Nyström.

Efter att man tog över huset har man bland annat målat taket och bytt ut 1,5 kilometer bräd-

Christian Nyström på Villa Ekbladhs magnifika takterrass. / Christian Nyström Villa Ekbladhin upealla kattoterassilla.

foдрing. Tidigare hade Nyström hjälp av en timmerman men nu gör han det mesta själv.

Det senaste projektet är den täckta terrassen i husets flygel. Det är en terrass som från början inte skulle bli någon terrass. För ett par år sedan hade man vattenläckage i flygeln där det på den tiden fanns tio ganska enkla rum.

– Rummen var helt okej. De var lite förmånligare prissatta. Till exempel under pandemin var de fullbokade, säger Nyström.

Men efter vattenläckaget var man tvungen att blåsa ur de tio rummen mer eller mindre helt. I stället hade man tänkt bygga tre välutrustade bostäder att

hyra ut på Airbnb. – Men jag räknade att en bostad skulle kosta minst 70 000 euro. Det fanns ingen ekonomi i det, säger Nyström.

I stället utnyttjade han det redan isolerade golvet för att göra om flygeln till en terrass med tak. De gamla bärande bjälkarna har bytts ut mot stockar från ett timmerhus som rivits i trakten. Mot gården har man installerat plastvindskydd med fönster och i sommar blir det sådana mot vattnet också.

Terrassen ansluter till frukostrummet via en ny dubbeldörr. – Jag är jättenöjd med terrassen. Bara jag skulle få öppningarna täckta ännu så det inte skulle blåsa.

Mahdollisuuksien talo ja katkerasuloinen ikuisuusprojekti

Kaksi lagotto-koiraa juoksee iloisesti vastaan, kun **Christian Nyström** avaa Villa Ekbladhin oven. Kausi ei ole vielä alkanut, ja Nyström on yksin koirien kanssa talossa. Illaksi on kuitenkin tulossa muutamia vieraita.

Christian ja **Tiina Nyström** ovat pyörittäneet entistä koulua, hoitokotia ja hotellia Bed & Breakfast Villa Ekbladhin vuodesta 2018 lähtien.

Sattuma johdatti Nyströmiin Västanfjärdissä sijaitsevan keltaisen huvilan luo.

– Näin pienen ilmoituksen Kauppalehdessä syksyllä 2018. Lähdimme Porvoosta noin kahden–kolmen aikaa iltapäivällä. Kun saavuimme perille, oli pilkkopimeää, joten jouduimme käyttämään taskulamppuja nähdäksemme mitään.

Mutta jokin heräsi porvoalaispariskunnassa. Seuraavalla kerralla paikkaa käytiin katsomassa välittäjän kanssa, tehtiin hulla tarjous ja loppu on historiaa.

Paljon on tapahtunut Villa Ekbladissa kahdeksan vuoden aikana, mutta kun hoidettavana on 1 500 neliometriä, työ ei lopu koskaan.

– Aina löytyy jotain tekemistä, jos vain jaksaa ja viitsii, Nyström sanoo.

Hän on juuri kertonut piharakennuksessa olevasta 20 metriä

I Villa Ekbladhs flygel har Christian Nyström byggt en takförsedd altan där frukostgästerna kan njuta av havsutsikt och bastubadarna kan svalka sig. / Villa Ekbladhin siipirakennukseen Christian Nyström on rakentanut katetun terrassin, jossa aamiaisivieraat voivat nauttia merinäköalasta ja saunojat vilvoitella.

pitkästä uima-altaasta, joka ei tällä hetkellä ole käytössä.

Mutta aiotte kunnostaa sen ajan myötä? – Ehkä. Minä vuonna, se on toinen asia. Se riippuu monesta tekijästä, Nyström sanoo.

Sen jälkeen kun he ottivat talon haltuunsa, on muun muassa maallut katto ja vaihdettu 1,5 kilometriä laudoitusta. Aiemmin Nyströmillä oli apunaan kirvesmiehiä, mutta nykyään hän tekee suurimman osan itse.

Viimeisin projekti on talon siiven katettu terrassi. Terrassi on

hyvin varusteltua asuntoa Airbnb-vuokraukseen.

– Mutta laskin, että yksi asunto olisi maksanut vähintään 70 000 euroa. Siinä ei ollut taloudellista järkeä, Nyström sanoo.

Sen sijaan hän hyödynsi jo valmiiksi eristetyä lattian ja muutti siiven katetuksi terrassiksi. Vanhat kantavat palkit vaihdettiin lähialueella puretusta hirsitalosta saatuun hirsisiin.

Pihan puolelle on asennettu muoviset tuulensuojat ikkunoilla, ja kesällä samanlaiset tulevat myös veden puolelle.

– Olen todella tyytyväinen terrasiin. Kunhan saisin aukot vielä suljettua niin, ettei tuule.

Siiven päätyyn Nyström on rakentanut aivan uuden saunan ja suihkutilat vieraille. Saunasta avautuu näkymä lahdelle.

Nyström ei vielä tiedä, asentaako hän terrassille porealtaan. Se jää nähtäväksi. Allas on kuitenkin jo olemassa.

Villa Ekbladissa on 12 huonetta. Kaikissa on oma wc ja kahdessa myös oma suihku. Yhteinen suihkutila on kuitenkin siisti ja tilava. Yläkerroksessa on kaksi oleskelutilaa ja toisessa päädyssä suuri yhteinen parveke. Parvekkeita on myös merelle päin avautuvien huoneiden

yhdydessä. – Tästä vieraat ovat pitäneet. Täällä on hieman suojaista eikä tuule. Näkymä on hieno, kun ulkona vihertää enemmän, Nyström sanoo, kun astumme yhdelle parvekkeista kevätauringon jo lämmittäessä.

Muutamiin huoneisiin vaihdetaan uudet ikkunat ja ovat paremman energiatehokkuuden saavuttamiseksi.

Nyströmillä tai hänen vaimollaan ei ole aiempaa yhteyttä seutuun, paitsi että Christianin Attusta kotoisin oleva isoäiti oli sukunimeltään Ekbladh – siitä huvilan nimi.

– Olimme kaksi hullua tyyppiä. Olen asunut pääkaupunkiseudulla ja Porvoossa koko elämäni. Mutta olen aina kulkenut veneellä länteen. Me molemmat olemme rakastuneet mereen ja tähän ympäristöön, Nyström kertoo.

Hän myöntää, että vesivaahingot ja kaikki muu, mitä vanha huvila tuo mukanaan, vievät voimia.

– Olen monta kertaa ajatellut, että olisi mukava asua kerrostalossa merinäköalalla ja kaukolukemolla.

Mutta kesäisin hän viihtyy edelleen Villa Ekbladissa.

– Täällä on mahdollisuuksia tehdä mitä vain. Olen vain

villa bjuđer på tar musten ur en. – Jag har många gånger tänkt att det skulle vara skönt att bo i ett höghus med havsutsikt och fjärrvärme.

Men han trivs fortfarande på Villa Ekbladh på sommaren.

– Här finns möjligheter att göra vad som helst. Jag är bara lite trött på ”måstebyggandet”. Det här är ett jåkligt kiva ställe. Men vintern är lite för tyst.

Nyström tycker att det finns en medvetenhet på Kimitoön om att turismen är viktig. Ändå kan han tycka att kommunen är lite passiv i sin marknadsföring.

– Kimitoön har ett jåkligt bra läge jämfört med övriga Åbolands skärgård: 1,5 timme till Helsingfors och en timme till Åbo och inga färjor. Man kunde göra ganska mycket med det överskott som kommunen har, både för turism och för näringslivet. Turistsäsongen borde vara lite mer än sex veckor.

Nyström skulle gärna se att sommarlovet började lite senare och sträckte sig lite längre in på hösten.

– Absolut. När jag byggde här i juni förra sommarens fick jag ha dunjacka på mig.

I väntan på att beslutsfattarna ska ta sitt förnuft till käva hoppas Nyström på en livlig säsong och att man kanske reser runt i Finland lite mer än annars på grund av höga bränslepriser.

Villa Ekbladh är den perfekta basen om man vill röra sig med båt till Hangö eller Högsåra eller utforska ön med bil eller cykel. (KN)

Han erkänner att vattenläckage och allt annat som en gammal

våhan väsynyt tähän ”pakkorakentamiseen”. Tämä on tosi kiva paikka. Mutta talvi on vähän liian hiljainen.

Nyströmistä Kemiönsaarella tiedostetaan, että matkailu on tärkeää. Silti hänen mielestään kunta on markkinoinnissaan hieman passiivinen.

– Kemiönsaarella on pirun hyvä sijainti verrattuna muuhun Turunmaan saaristoon: puoliosta tuntia Helsinkiin, tunti Turkuun eikä lauttamatkoja. Kunnan ylijäämällä voisi tehdä paljon sekä matkailun että elinkeinoelämän hyväksi. Matkailukauden pitäisi olla vähän enemmän kuin kuusi viikkoa.

Nyström näkisi mielellään, että kesäloma alkaisi hieman myöhemmin ja jatkuisi pidemmälle syksyyn.

– Ehdottomasti. Kun rakensin täällä viime vuoden kesäkuussa, jouduin pitämään untuvatakkia.

Odottaessaan, että päättäjät tulisivat järkänsiä, Nyström toivoi vilkasta kautta ja että kotimassa matkustettaisiin ehkä tavallista enemmän korkeiden polttoainehintojen vuoksi.

Villa Ekbladh on täydellinen tukikohta, jos haluaa liikkua veneellä Hankoon tai Högsåraan tai tutustua saareen autolalla tai pyörällä. (KN)

– Vi skämtade ibland om att skaffa ett nytt hem på Kimitoön. Och här är vi nu och njuter för fullt. Det finns gott om att göra, försäkras Juho och Anita. / – Heittimme joskus viitsiin, että hankitaan Kemiönsaaresta meille uusi koti. Tässä nyt olemme ja nautimme täysillä. Tekemistä piisaa, Juho ja Anita vakuuttavat.

– En stor fördel är att det alltid finns hjälp och yrkeskunniga här för olika arbeten. Här är man flerspråkig och samarbetsvillig. Allt fungerar utmärkt och man har aldrig tråkigt, skratrar Anita och Juho. / – Iso etu on, että täällä löytyy aina apua ja ammattilaisia moniin hommiin. Täällä ollaan monikielisiä ja yhteistyöhaluisia. Hommat hoitulevat upeasti, eikä aika tule pitkäksi, Anita ja Juho naureskelevat.

Blombutik & Trädgård
Kukkakauppa & Puutarha

Järvinen

02-427 063, 050-523 3763

DAM - HERRFRISERING

ALEXANDRA'S

Marina Johansson
02-427 007

Nybyggarvägen 2 - 25840 NIVELAX

BYGGNADSPLANERING

Lilian K

RAKENUSSUUNNITTELU

Byggnadsplanering Lilian K. Rakennussuunnittelu Lilian K. hjälper dig att förverkliga dina husdrömmar. auttaa sinua talo-unelmasi toteuttamista.

www.lilian.fi • lilian@lilian.fi • +358 (0)40 767 7381

Emil hittade ett sätt att leva på golfen

Emil Sundvik, 24, tog sitt greencard som elvaåring på Bjärkas Golf i Västanfjärd. I dag går han en högklassig golfräntutbildning i Sverige och jobbar vid sidan om studierna på Nynäshamns Golfklubb.

Emil föddes i Sverige. När han var sju år gammal flyttade hans familj till Västanfjärd där Emil började i Brännboda skola som i dag är mat- och inkvarteringsstället Kansakoulu.

Golfspelandet kom in i bilden tidigt, redan som femåring minns Emil att han stod på rangen och slog golfbollar med sin pappa i Sverige.

De första bollarna på finsk mark slog Emil på Bjärkas Golf i Västanfjärd vid sju års ålder. Senare skulle ha ta sitt greencard där. Emil började tävla tidigt – lokalt i Bjärkas veckotävlingar men också i Meri-Teijo Golfs tävlingar där han också deltog i ungdomsverksamheten.

Efter högstadiet flyttade

Emil till Ekenäs för kockstudier vid Axxell i Karis. I Raseborg spelade och tävlade Emil på Eke-Golf, Nordcenter och Ruukki Golf.

Men i stället för att satsa på en tävlingskarriär i golf i Finland valde Emil att flytta till Sverige för att bli golfränare. Först tog han en TAU-examen (tränarsistentutbildning) hos PGA of Sweden som är en medlemsorganisation för professionella golfare och fungerar som en utbildnings- och serviceorganisation för sina medlemmar.

Därefter fortsatte Emil till den högre tränarutbildningen HTU hos PGA där man blir PGA Professional, det vill säga en golfpro som är certifierad av PGA of Sweden.

– Jag hade kunnat göra det i Finland också men jag valde Sverige eftersom min svenska är så mycket bättre än min finska.

Nynäshamns Golfklubb, där Emil i dag jobbar som Qualified

Trainee, har i dag cirka 1 500 medlemmar. Precis som i till exempel Bjärkas är många av medlemmarna sommargäster från huvudstadsregionen som har sommarställen i trakten. I Nynäshamns GK har man stort fokus på juniorer.

– Juniorerna är viktiga för att föra verksamheten vidare. Emil tränar golfare i alla åldrar och ger ofta privatlektioner. – Vi har en bra träningskultur. Många vill ha träning och ta privatlektioner.

Just nu finns inte tid för tävlingar men Emil tycker om att träna och har fortfarande ambitioner att tävla i golf.

Efter en vinter med inneträning i studio samt en träningsresa till Spanien med PGA ser Emil fram emot att ta emot elever utomhus igen.

– Många pron reser ut i Europa och har golfskola och träning där. Jag ser det som en bra grej eftersom säsongen är kort här.

Sommaren är en hektisk tid för ett golfpro som Emil.

– Det finns jobb. På sommaren jobbar man väldigt mycket. Men det är jättestort att få jobba med golf på heltid.

Emil tar sin examen i mars 2027 och kan sedan titulera sig PGA Golf Professional. Hans mål är att bli headpro på en golfklubb, helst i Sverige eller Europa.

Med både studier och jobb i Sverige blir det bara ett par besök per år hemma hos föräldrarna i Västanfjärd.

Emil håller kontakten med **Fredrik Bergholm** på Bjärkas och försöker alltid spela så många rundor som möjligt på både Bjärkas och Meri-Teijo när han är hemma i Finland.

Jag har alltid en bra känsla för familjära Bjärkas Country Club eftersom det är där mitt brinnande intresse för golfen väcktes. Jag sommarjobbade också där ett par säsonger. (KN)

Emil Sundvik, 24, suoritti greencardin 11-vuotiaana Bjärkas Golfissa Västanfjärdissä. Nykyään hän opiskelee korkeatasoisessa golfvalmentajakoulutuksessa Ruotsissa ja työskentelee opintojen ohella Nynäshamns Golfklubilla.

Emil syntyi Ruotsissa. Hänen ollessaan seitsemänvuotias perhe muutti Västanfjärdiin, jossa Emil aloitti koulun Brännbodan koulussa, joka nykyään toimii majoitus- ja ravintolapaikkana nimellä Kansakoulu.

Golf tuli mukaan kuvaan varhain – jo viisivuotiaana Emil muistaa lyöneensä palloja rangelänsänsä Ruotsissa. Ensimmäiset lyönit Suomen

maaperällä Emil löi Bjärkas Golfissa Västanfjärdissä seitsemänvuotiaana. Myöhemmin hän suoritti siellä myös greencardin.

Emil alkoi kilpailla varhain – paikallisesti Bjärkasin viikkokilpailuissa, mutta myös Meri-Teijo Golfin kilpailuissa, joissa hän osallistui myös juniortoimintaan.

Yläkoulun jälkeen Emil muutti Tammisaareen opiskelemaan kokiksi Axxelliin Karjaalle. Raaseporissa Emil pelasi ja kilpaili Eke-Golfissa, Nordcenterissä ja Ruukki Golfissa.

Sen sijaan että Emil olisi ponnastanut kilpauraan golfissa Suomessa, hän päätti muuttaa

Ruotsiin ryhtyäkseen golfvalmentajaksi. Hän suoritti ensin TAU-tutkinnon (valmentaja-assistenttikoulutus) PGA of Sweden -järjestössä, joka on ammattilaisgolfareiden jäsenorganisaatio sekä koulutus- ja palveluorganisaatio.

Tämän jälkeen Emil jatkoi PGA:n ylempään valmentajakoulutukseen (HTU), jossa valmistutaan PGA Professionaliksi eli PGA of Swedenin sertifioiduksi golfammattilaiseksi.

– Olin voinut tehdä tämän myös Suomessa, mutta valitsin Ruotsin, koska ruotsini on paljon parempi kuin suomeni.

Nynäshamns Golfklubilla, jossa Emil työskentelee nykyään

Qualified Trainee -tehtävässä, noin 1 500 jäsentä. Kuten esimerkiksi Bjärkasissa, monet jäsenistä ovat pääkaupunkiseudulta tulevia kesäasukkaita, joilla on kesämökki alueella.

Nynäshamns GK:ssa panostetaan vahvasti junioreihin.

– Juniorit ovat tärkeitä toiminnan jatkuvuuden kannalta. Emil valmentaa kaikenikäisiä golfajia ja pitää usein yksityistunteja.

– Meillä on hyvä harjoituskulttuuri. Monet haluavat valmentusta ja ottavat yksityistunteja. Tällä hetkellä kilpailuille ei ole aikaa, mutta Emil pitää harjoittelusta ja hänellä on edelleen tavoitteita kilpailla golfissa.

Talven aikana Emil on harjoitellut sisätiloissa studiossa sekä osallistunut PGA:n harjoitusmatkalle Espanjaan, ja nyt hän odottaa innolla pääsevänsä taas valmentamaan ulkona.

– Monet prot matkustavat Eurooppaan pitämään golfkouluja ja valmennusta. Näen sen hyvänä asiana, koska kausi on täällä lyhyt.

Kesä on kiireistä aikaa golfammattilaiselle kuten Emilille.

– Töitä riittää. Kesällä tehdään paljon töitä. On kuitenkin hienoa saada työskennellä golfparissa kokopäiväisesti. Emil valmistuu maaliskuussa 2027 ja voi sen jälkeen käyttää titteliiä PGA Golf Profes-

sional. Hänen tavoitteensa on tulla head proksi golfklubille, mieluiten Ruotsissa tai muualla Euroopassa.

Opintojen ja työn vuoksi Ruotsissa Emil käy vain pari kertaa vuodessa kotona vanhempien luona Västanfjärdissä.

Emil pitää yhteyttä Bjärkasin **Fredrik Bergholmiin** ja yrittää aina pelata mahdollisimman monta kierrosta sekä Bjärkasissa että Meri-Teijossa ollessaan Suomessa.

– Minulla on aina erityinen tunne kodikasta Bjärkas Country Clubia kohtaan, koska siellä intohimoni golfiin syttyi. Olin siellä myös kesätoissa parin kauden ajan. (KN)

Äventyrsbanan invigdes

Den 8 maj invigdes Västanfjärdens äventyrs- och motionstrappa. Dags- och förskolebarn var inbjudna att vara med.

Ätminstone 25 barn och många vuxna var med på invigningen som ordnades av

Kimitoöns kommun i samarbete med Västanfjärdens Byråd. Solen lyste och det var liv och rörelse i klätterställningarna och i båten, som fick namnet Telma.

Soft, kaffe och munkar bjöds till dem som kom till

evenemanget.

Äventyrsparke- och motionstrappan var ett av förslagen från kommunens deltagande budgetering 2025.

Kimitoöns kommun tog våren 2025 beslut om att påbörja planeringen av en även-

tyrspark och motionstrappa i Västanfjärd med en budget på 10 000 euro.

Området kring Sörnäsängen i Västanfjärd är känt för naturstigar och där finns även en 18-korgars frisbeegolfbana. (KN)

Seikkailurata vihittiin käyttöön

Västanfjärdin seikkailurata ja kuntoportaatta vihittiin käyttöön 8. toukokuuta. Päiväko- ja esikoululapset oli kutsuttu mukaan tapahtumaan. Avajaisiin osallistui ainakin 25 lasta ja useita aikuisia. Tilaisuuden järjestivät Kemi-

önsaaren kunta yhteistyössä Västanfjärdin kyläyhdistyksen kanssa. Aurinko paistoi, ja kiipeilytelineillä sekä Telma-nimen saaneessa veneessä riitti vilskettä.

Tapahtumassa tarjottiin mehua, kahvia ja munkkeja

osallistujille. Seikkailurata ja kuntoportaatta olivat yksi kunnan osallistuvan budjetoinnin 2025 ehdotuksista.

Kemiönsaaren kunta päätti keväällä 2025 aloittaa Västanfjärdin seikkailupuiston ja

kuntoportaaiden suunnittelun 10 000 euron budjetilla.

Västanfjärdin Sörnästien ympäristö tunnetaan luontopuolistaan, ja alueella sijaitsee myös 18-väyläinen frisbeegolfbana. (KN)

Allt möjligt under den gröna flaggan

I Västanfjärdens skola har vi med Grön Flagg-projektet i årskurserna 5-6 cyklat till Björkboda träsk. Det var fint väder när vi cyklade och vår uppgift var att mäta temperaturen och djupet i träsket.

I och med att det var i mitten av våren som vi cyklade, så var det ganska kyligt i vattnet. Vi njöt också i solskenet och fick räkna fågelholkar som tidigare elever fixat från skolan.

Årskurs 1-2 har gått ner till bäcken nära skolan. Där har de utfört olika mätningar. De upplevde värtecken, såg blommor och var nyfikna på hur länge det tog för en pinne att flyta under bron från ena sidan till den andra.

I årskurserna 3-4 har vi utfört mätningar om hur mycket vatten som tas in per vecka i skolbyggnaden.

Alla elever från hela skolan gick längs gatorna i Lammala och städade upp skräp från diken en dag på hösten.

Vi i skolan ordnade en Fixarkväll. Då fick man fixa saker som hade gått sönder eller behövde piffas upp. Mjukisdjur fick nya liv, kläder lappades, cyklar rustades upp, små barn sprang omkring och skojade.

Många vuxna och barn hade samlats för att umgås och meka på vojängar. Dessutom bjöds det på saft och bullar!

Skrivet av en elev i Västanfjärdens skola

Kaikkea mahdollista vihreän lipun alla

Västanfjärdin koulussa olemme Vihreä lippu -projektin puitteissa pyöräilleet 5.-6.-luokkien kanssa Björkbodan järvelle. Sää oli kaunis pyöräretken aikana, ja tehtävänämme oli mitata järven lämpötilaa ja syvyyttä.

Koska retki tehtiin keskellä kevättä, vesi oli vielä melko kylmää. Nautimme myös auringonpaisteesta ja saimme laskea linnunpönttöjä, joita koulun entiset oppilaat olivat tehneet.

1.-2.-luokkalaisten ovat käyneet koulun lähellä olevalla purolla. Siellä he ovat tehneet erilaisia mittauksia. He havaitsivat kevään merkkejä, näkivät kukkia ja olivat uteliaita siitä, kuinka kauan kepiltä kestää kellua sillan ali purolta toiselle puolelle.

3.-4.-luokilla olemme mitanneet, kuinka paljon vettä koulurakennuksessa käytetään viikon aikana.

Koko koulun oppilaat kulkivat syksyllä eräänä päivänä Lammalan katuja pitkin ja siivosivat roskia ojista. Koulussamme järjestettiin myös korjausilta. Sinne sai tuoda tavaroita, jotka olivat menneet rikki tai kaivanneet kunnostusta. Pehmolelut saivat uuden elämän, vaatteita paikattiin, polkupyöriä kunnostettiin ja pienet lapset juoksentelivät ympäriinsä leikkien.

Paikalle oli kokoontunut paljon aikuisia ja lapsia viettämään aikaa yhdessä ja korjailemaan kaikenlaisia vempaimia. Tarjolla oli myös mehua ja pullaa!

Kirjoittanut Västanfjärdin koulun oppilas

Minnesvärd person 2026 Valdemar Söderlund

Västernfjärdens byaråd är i nämnt **Valdemar Söderlund** (1892-1985) från Södersundvik till minnesvärd person.

Valdemar Söderlund var företagsam redan som barn. För att få pengar gjorde han tavlor med citat ur bibeln som han sen sålde åt byns tanter.

Som 15-åring fick han mönstera som ”kockpojke” på ett segelfartyg och arbetade till sjöss tills han var 18 år gammal. När han återvände från sina resor tog han kontakt med några jämnåriga gossar från byn och bildade ett eget notlag.

Första världskriget hade brutit ut år 1914. Valdemar stannade hemma och grundade sitt företag: V. Söderlunds Fiskpartiaffär. Företaget köpte in fisk av ortens fiskare, och sålde varorna till Helsingfors och Åbo, senare till Viborg och S:t Petersburg.

Redan vintern 1916-17 exporterade Valdemar cirka 200 000 kilo strömming till Ryssland.

Den första förädlade produkten som lämnade Sundvik var saltad strömming, därefter startades rökeriet. Ett parit böckling såldes och levererades till S:t Petersburg mitt under oroligheterna år 1917.

Företaget skaffade sig ett lager vid Aura å i Åbo på 30-talet, och

Valdemar Söderlund

flyttade snart sitt kontor dit. Bolaget Åbo fisk grundades 1938. Under 1940-talet hade företaget rökerier i Åbo, Nötö, Kumlinge, Merimasku, Simskåla, Pargas, Jurmo och Silverskär. Salterier fanns i Karuna och Branten.

Åbo fisk hade egna fiskebåtar som hette Ettan, Tvåan, Trean, Fyran och Femman. Företaget hade sex vinternotar och tjugofem storrysior.

Sundviksfabriken riktade även in sig på konserver varav de kända är sillmärket Vesta och kryddfisken Tiira. I produktionen ingick även lutfsk, sardiner och anjovis. Under varumärket Mällickälä gurka konserverades ättikgurka och saltgurka. Bolaget drev samtidigt en minkfarm i Västernfjärd. Under sina toppår sysselsatte Åbo fisk närmare 100 personer. (MK)

Muistamisen arvoinen henkilö 2026 Valdemar Söderlund

Västernfjärdin kyläyhdistyksen valitsema vuoden 2026 muistamisen arvoinen henkilö on **Valdemar Söderlund** (1892-1985) Södersundvikistä.

Valdemar Söderlund oli yritteliäs jo lapsena. Ansaitakseen rahaa hän valmisti huoneentauluja, joissa oli raamatunlauseita. Hän myi niitä myöhemmin kylän tädelle. 15-vuotiaana hän sai pestin laivakokkina purjelausel- le, ja työskenteli merillä 18-vuotiaaksi asti. Ollessaan maissa hän perusti kylän samanikäisten poikien kanssa nuottakunnan.

Ensimmäisen maailmansodan syyttyä 1914 Valdemar perusti oman yrityksen: V. Söderlunds Fiskpartiaffär. Yritys osti kalaa paikallisilta kalastajilta, ja myi tuotteet Helsinkiin ja Turkuun, myöhemmin Viipuriin ja Pietariin. Talvella 1916-17 Valdemar vei 200 000 kiloa silakkaa Venäjälle.

Ensimmäinen Sundvikissa jalostettu tuote oli suola-silakka. Sen jälkeen aloitti savustamo. Erä savusilakkaa toimitettiin Pietariin keskellä levottomuuksia 1917. Yritys hankki varaston Aura-joen rannasta Turussa, ja muutti toimistonsa sinne. Yhtiö Åbo fisk perustettiin 1938.

1940-luvulla yhtiöllä oli savustamot Turussa, Nötössä, Kumlingessa, Merimaskussa, Simskälässä, Paraisilla, Jurmossa ja Silverskärissä. Suolaama oli Karunassa ja Brantenilla.

Åbo fisk omisti viisi kalastus-alusta (Ettan, Tvåan, Trean,

Fyran ja Femman) sekä kuusi talvinuottaa ja 25 isorysää. Sundvikin tehdas keskittyi säilykkeiden valmistamiseen. Tunnetuinna lienee silli-merkki Vesta sekä maustekala Tiira. Tuotantoon kuului myös lippekala, sardiini ja anjovis. Etikkakurkkua ja suolakurkkua säilöttiin tuotemerkillä Mällickälän kurkku. Yhtiöllä oli Västernfjärdissä samaan aikaan toiminnassa minkkifarmi.

Huippuvuotinaan Åbo fisk työllisti lähes sata henkilöä. (MK)

Ärtal / Vuosilukuja:

- 1915 V. Söderlunds Fiskpartiaffär grundas / perustettiin
- 1938 Bolaget Åbo fisk grundas / perustettiin
- 1996 Säldes Åbo fisk och Sundviksfabriken till Felix Abba-konsernen / Åbo fisk ja Sundvikin tehdas myytiin Felix Abba -konsernille

Källor:

- Barnen på Krångbänken (Sagalunds museistiftelse / Sagalundin museosäätiö 2015)
- Västernfjärd Våra berättelser (Sam Cygnel 2016)

Västernfjärdens sista karelare Tapio Heino Den evakuerade familjen Heino-Kurki under vinterkriget och mellanfreden

Siiri och **Sulo Heino** bodde före vinterkrigets utbrott i Kurkela by i Björkö landskommun. Det var Siiri, född **Kurkis**, hemby. När kriget bröt ut hamnade Sulo till fronten. Sulo var hemma i byn Piisaari som fanns i skärgården i Koi-visto landskommun där alla hans släktingar fanns.

Den 31 mars 1939 gavs det order, att följande morgon klockan 6 skulle man bege sig på flykt. Siiris mor **Gunilla** började baka bröd på kvällen. På morgonen gick man ombord på bogserbåten som förde invånarna från Kurkela till Säckijärvisidan. I skolan fick man havregrynsgröt. Med sig hade man bara de nödvändigaste tillbehören för två veckor, så mycket som rymdes i rygsäcken och som man orkade bära. Evakueringen drog ändå ut på tiden. Den 15-åriga farbrodern **Heimo** blev kvar för att sköta Kurkeladjuren, då de övriga personerna flydde. Siiris syster Irja var i husmodersskola, systemen, lottan **Maria**, och **Sulo** var vid fronten. Med på evakueringsresan för **Gunilla Kurki**, född **Kiiski**, och hennes barn Siiri Heino, **Pentti**, som bara var ett barn. **Saara** och **Marjatta Kurki**.

Först reste man till Ylämaa och sedan vidare med häst. En vecka tillbringade man i Pula. På självständighetsdagen anlände man till Tammerfors. Tåget fortsatte till Mänttä och tillbaka till Orivesi. Med lastbil for man till ett lantställe i Poikijärvi i Kuhmois. Siiris och Sulos första barn föddes i Kuhmois och döptes samtidigt som pojken på gården. ”Köri-Mummo” förde **Tapio** och mor Siiri till Aittola, där de fick bo i en storstuga, där innerväggarna var täckta av rimfrost. Vintern 1939 var mycket kall, -40 grader i Kuhmois. ”Köri-Mummo” dog i Kuhmois. Flickorna sjöng vid begravningen. **Moster Marjatta** var då 11 år. **Moster Marjatta** skötte ofta lilla **Tapio**. Under mellanfreden fortsatte evakueringen. Då Sovjetunionen hade tagit Karelen till sitt land så kunde man inte återvända dit. Pappa Sulo återvände från kriget och verkade som inspektör i Vichtis. Även Siiri, lilla **Tapio** och **moster Marjatta** flyttade till Vichtis. Dit for man i en överfylld buss, som stälpte på sida i ett dike. Ut kom man via takfönstret. En soldat som färdats på busstaket dog. **Tapio**, som hamnade under mamman var medvetlös. Man trodde han var död, men läkare konstaterade att han klarade sig. Resan fortsatte med buss till Helsingfors, där Mansikkaniemi gårdsherre avhämtade dem med egen bil.

Heinofamiljens olika skeden under fortsättningskriget

Pappa Sulos odlingar slutade då det igen kom inkallsseorder. **Sonen Vilho** föddes sommaren 1941 och pappan fick inte komma hem till dopet. På hösten flyttade familjen till Orimattila. Först bodde man i Siiris axlar föll jordbruket, boskapen, barnen, skötselns av hemmet, färdigställandet av huset och många andra göromål. **Tapio** sade att på den tiden borde man ha gett hedersmärke åt många mödrar på mors dag. Byborna hjälpte alltid vid behov. Förutom tre kor fanns får, höns och svin. Tillsammans med farbror Väinö hade man en häst. Mjölken fördes först till Sunnanå mejeri, senare till Kimito mejeri.

På sommaren 1942 fick man Karelen tillbaka. Från Pakana station fördes man under några dagar till Lähteenmäki station. **Morbror Heimo** kom och mötte med häst. Med Siiri, lilla **Tapio**, **babyn Vilho** och **moster Marjatta** kom också föräldrarna **Gunilla** och **Aukusti**. **Aukusti Kurki** dog hemma i Kurkela 1942.

Familjen återvände till Kurkela, som inte var nerbränt under vinterkriget. Boningshuset var kvar men uthuset var nedrivet. Platserna reparerades och man odlade på hemstället i två år. Från ett fångläger fick man hjälp av fången **Viktor**, som varje dag kom på arbete och for hem till fånglägret till natten. **Viktor** åt med de övriga och trivedes i familjen. År 1944 återvände fångarna till Sovjetunionen, och många grät, så även **Viktor**.

Hemmet måste lämnas slutgiltigt på sommaren 1944. Familjen flyttade till Bjärnä. Nu med på resan var Siiri, **Tapio**, **Vilho** och **moster Sylvi**. **Moster Marjatta** förde boskapen från Karelen till Lauritsala. Byborna förde tillsammans boskapen, ibland stannade man för att mjölka. I Lauritsala hittade **Marjatta** eget folk. Från Lauritsala fortsatte man till Koski station och därifrån till Tallbacka torp, där övriga karelska bybor bodde under samma tak. Resan fortsatte till Ketunpyöli där **Tapani** föddes i januari 1945. Sopranosångaren **Karita Mattila** är hemma i Ketunpyöli. Efter det skingrades den stora familjen och kärnfamiljen till vilken hörde Sulo, hemförlovad från Puolakatrakten. Siiri och barnen flyttade till Västernfjärd i december 1947.

Det nya hemmet Koivumäki i Västernfjärd och en stor sorg
Först bodde familjen tillsammans med brodern Väinös familj. I farbror Väinös familj var det fem personer. Sulos familj fick bostadslösen och började bygga bostadshuset. Mark köptes från Björköboda gård och av en annan gård. Området inklusive skogen utgjorde cirka 28 hektar. Bekanta ka-

relare var med då man byggde bostadshuset. Pappa Sulo odlade jorden och körde under vintern stockar från Hagmans till Galtarbyrågen. Stockar till det egna huset tog man från egen skog.

Livet i det nya hemmet hade knappt fått sin början, då pappa Sulo dog i september 1949. Det nya huset Koivumäki var inte färdigbyggt. Sulo hann ändå bada i den nya bastun. På mor Siiris axlar föll jordbruket, boskapen, barnen, skötselns av hemmet, färdigställandet av huset och många andra göromål. **Tapio** sade att på den tiden borde man ha gett hedersmärke åt många mödrar på mors dag. Byborna hjälpte alltid vid behov. Förutom tre kor fanns får, höns och svin. Tillsammans med farbror Väinö hade man en häst. Mjölken fördes först till Sunnanå mejeri, senare till Kimito mejeri.

Tapio, den lilla husbonden

Tapio, den lilla husbonden
Hemmet måste lämnas slutgiltigt på sommaren 1944. Familjen flyttade till Bjärnä. Nu med på resan var Siiri, **Tapio**, **Vilho** och **moster Sylvi**. **Moster Marjatta** förde boskapen från Karelen till Lauritsala. Byborna förde tillsammans boskapen, ibland stannade man för att mjölka. I Lauritsala hittade **Marjatta** eget folk. Från Lauritsala fortsatte man till Koski station och därifrån till Tallbacka torp, där övriga karelska bybor bodde under samma tak. Resan fortsatte till Ketunpyöli där **Tapani** föddes i januari 1945. Sopranosångaren **Karita Mattila** är hemma i Ketunpyöli. Efter det skingrades den stora familjen och kärnfamiljen till vilken hörde Sulo, hemförlovad från Puolakatrakten. Siiri och barnen flyttade till Västernfjärd i december 1947.

Hemmet måste lämnas slutgiltigt på sommaren 1944. Familjen flyttade till Bjärnä. Nu med på resan var Siiri, **Tapio**, **Vilho** och **moster Sylvi**. **Moster Marjatta** förde boskapen från Karelen till Lauritsala. Byborna förde tillsammans boskapen, ibland stannade man för att mjölka. I Lauritsala hittade **Marjatta** eget folk. Från Lauritsala fortsatte man till Koski station och därifrån till Tallbacka torp, där övriga karelska bybor bodde under samma tak. Resan fortsatte till Ketunpyöli där **Tapani** föddes i januari 1945. Sopranosångaren **Karita Mattila** är hemma i Ketunpyöli. Efter det skingrades den stora familjen och kärnfamiljen till vilken hörde Sulo, hemförlovad från Puolakatrakten. Siiri och barnen flyttade till Västernfjärd i december 1947.

Till sjöss som Björköborna

Mor Siiri insjuknade 1958 och dog 1963. Åkrarna och skogen såldes åt en granne 1965. **Broder Tapani** stannade på hemstället Koivumäki. Alla bröder var sjömän vid sidan av andra arbeten. **Tapio** benämner sitt yrke först och främst som sjöman. Han for till sjöss första gången 1961. **Hustrun Runa** hittade han på dansen i ungdomslokalen i Västernfjärd. De gifte sig 1965 och första hemmet var i Dragsfjärd. De flyttade tillbaka till Västernfjärd 1967 och i familjen föddes två pojkar. Då barnen var små ville **Tapio** vara hemma med familjen och blev iland. Han arbetade bland annat i fa-

briken i Dalsbruk. Då barnen blev äldre for **Tapio** på nytt till sjöss och arbetade på Silja Line tills han pensionerades.

Broder Vilho for till sjöss och studerade på finska till sjökaptan vid Rauman Merikoulu. Han verkade som lots i Hangö, Gustavs och Raumo. Han gifte sig år 1967 och bosatte sig i Raumo. I familjen föddes en dotter och en son. **Broder Tapani** for till sjöss som 15-åring år 1960. Han arbetade på tankbåten Airismaa, där också **Tapio** senare arbetade. **Tapani** arbetade senare på fabriker i Dalsbruk och Björköboda, samt vid Försvarsmaktens depå i Skinnarvik. Han gifte sig 1966 och fick två flickor. Familjen flyttade från hemstället Koivumäki till Dragsfjärd.

Språkfrågan, alltid aktuell

I **Tapios** barndomskolor var språket finska. Mor hade inte möjlighet att lära sig svenska och **Tapio** som äldsta barnet fick ofta sköta ärenden på svenska. Alla bröderna gick i

den svenskspråkiga skolan så deras vardagsspråk blev småningom svenska. Lärarinnan vid de två första klasserna i den svenskspråkiga skolan kunde i någon mån finska, men lärarinnan i klass 3-4 kunde inte ett ord finska, så språkbad fick man gradvis. **Tapio** och **Tapani** gifte sig svenskt så hemspråket ändrades till svenska.

Tapio minns inte att han skulle erfarit diskriminering för att han var karelare eller finskspråkig. **Mamma Siiri** däremot kom ofta hem från butiken med tärfyllda ögon, för att hon inte kunde svenska och därför hänades. Samhörigheten mellan byborna och grannarna på Nivelaxängarna var ändå bra och familjen fick alltid vid behov hjälp med gårdens arbeten. Även **Runas** familj tog vänligt emot svårsonen **Tapio**.

Tiina Torkkeli-Pitkäranta intervjuade

Runa och Tapio Heino den 8 maj 2026. Svensk översättning av Runa Heino

Tapio på tankbåten Airismaa. Bilden tagen av **Tapios** arbetskamrater med **Tapios** kamera. / **Tapio** Airismaa tankkilaivalla. **Tapion** työkalvereiden ottama kuva hänen kamerallaan.

Västernfjärdin viimeinen koivistolainen **Tapio Heino**

Heinon-Kurjen perhe evakossa talvisodan ja välirauhan aikana

Siiri ja **Sulo Heino** asuivat ennen talvisodan syyttymistä Koiviston maalaiskunnassa Kurkelan kylässä, joka oli Siirin os. **Kurki** kotikyliä. Sodan syyttyä **Sulo** joutui rintamalla. **Sulo** oli kotoisin Piisaaren kylästä, joka oli Koiviston maalaiskunnan saaristossa ja jossa hänen sukulaisensa asuivat.

31. maaliskuuta 1939 annettiin määräys, että seuraavana aamuna kello 6 on lähdettävä sotaan pakoon. Siirin äiti **Gunilla** alkoi leipoa leipää illalla. Aamulla nousitiin hinausveneelle, joka vei asukkaat Kurkelasta Säckijärven puolelle. Koululla saatiin murkinaksi kauraryynipuroa. **Mukana** oli vain pakolliset tarvikkeet kahden viikon paljon pidemmäksi. 15-vuotias **Heimo**-eno jäi Kurkelaan hoitamaan karjaa, kun muut lähtivät evakkoon. Siirin sisko **Irja** oli emäntäkoulussa, **Maria**-sisko lottana ja **Sulo** rintamalla, jotta matkaan lähtivät **Junilla Kurki os. Kiiski** ja hänen lapsensa **Siiri Heino**, **Pentti** (poikanen vasta), **Saara** ja **Marjatta Kurki**.

Ensin matkattiin Ylämaalle ja sieltä hevosella eteenpäin. Tulittiin Pulaan, jossa oltiin viikko. Itsenäisyyspäivänä saavuttiin Tampereelle. Junalla jatkettiin Mänttään ja takaisinpaan Orivedelle. Kuorma-autolla mentiin Kuhmoisiin Poikijärvelle maalaistaloon. Siirin ja Sulon ensimmäinen lapsi **Tapio** syntyi 1940 Kuhmoisissa ja kastettiin samanaikaisesti maalaistalon pojan kanssa. ”Köri-Mummo” vei **Tapio** ja Siiri-äidin Aittoolaan, jossa he saivat asua isossa pirtissä, jossa sisäseinät olivat

Aukusti. **Aukusti Kurki** kuoli kotona Kurkelassa 1942. Perhe palasi Kurkelaan, jota ei ollut poltettu talvisodan aikana. Asuinrakennus oli jäljellä, mutta ulkorakennus oli purettu. Paikkoja korjailtiin ja kotitilaa viljeltiin kaksi vuotta, Vankilaleiriltä saatiin avuksi **Viktor**-vanki, joka kävi talossa joka päivä töissä ja saatiin viikoksi vankileirille. **Viktor** söi muun talonväen kanssa ja viihtyi hyvin perheessä. 1944 vangit palautettiin Neuvostoliittoon ja monelta pääsi itku, niin myös **Viktorilta**.

Kotipaikka piti jättää loppullisesti kesällä 1944. Perhe muutti Perniöön, nyt mukana olivat Siiri, **Tapio**, **Vilho** ja **Sylvi**-tati. **Marjatta**-tati kuljetti karjaa Koivistolta Lauritsalaan. Kyläläiset kuljettivat karjaa porukalla, välillä pysähdyttiin lypsämään. Lauritsalassa **Marjatta** karjoi ne löysi omat ihmiset. Lauritsalasta jatkettiin Kosken asemalle ja Julinin tilalle, josta edelleen Tallpakan torpalle, jossa muitakin omakyläläisiä asui samankatona alla. Matkaa jatkettiin Ketunpyöliin, jossa **Tapani** syntyi tammiukuussa 1945. **Mattilan** tilalta Ketunpyölistä on kotoisin myös sopraano **Karita Mattila**. Sen jälkeen perhe hajaantui ja ydinperhe, johon kuuluivat Puolangaasta kotiutettu **Sulo**, **Siiri** ja lapset muutti Västernfjärdiin joulukuussa 1947.

Heinon perheen vaiheet jatkosodan aikana
Sulo-isän viljeläytyöt loppuivat, kun tuli taas kutsu sotaan. **Vilho**-poika syntyi kesällä 1941 eikä isä päässyt rintamalta kastajisiin. Syksyllä 1941 perhe muutti Orimattilaan. Ensin astuttiin Siirin vanhempien asunnossa, joka sijaitsi maatilalla, jossa säilytetään Kekkosen arkistoa. Siiri työskenteli lypsäjänä ja saatiin muuttua erilliseen taloon. Keväällä 1942 saatiin Karjala takaisin. Pakanan asemalta kuljettiin parin päivän ajan Lähteenmäen asemalle, jossa Heimo-eno oli hevosella vastassa. Siirin, pikku **Tapion**, **Vilho**-vauvan ja **Marjatta**-tatiin mukana palasivat myös äidin vanhemmat **Gunilla** ja

Uusi koti Koivumäki Västernfjärdissä ja suuri suru

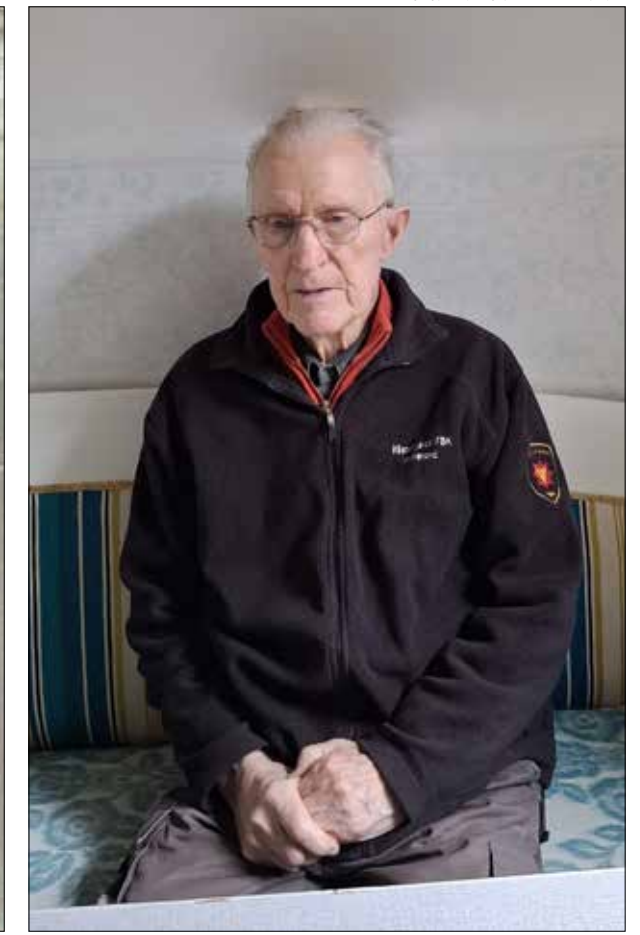
Ensin perhe asui yhdessä Sulon veljen Väinön perheen kanssa. Väinö-sedän perheessä oli viisi henkeä. Sulon perhe sai asutuslainaa ja alkoi rakentaa asuntoalaa. Maata ostettiin

Björköbodan kartanolta ja toiselta tilalta. Tilan koko metsineen oli noin 28 hehtaaria. Talonrakennuksessa oli mukana tuuttuja karjalaisia. **Sulo**-isä viljeli maata ja ajoi tukkeja Hagmanin tilalta Galtarbyn sahalle. Oman talon rakennustuki otettiin omasta metsästä.

Elämä uudessa kodissa oli tuskin saanut alkunsa, kun **Sulo**-isä meneti sairauteen syyskuussa 1949. Uusi talo Koivumäki ei ollut rakennettu vielä valmiiksi. **Sulo** ehti kuitenkin kylpeä uudessa saunassa. Siiri-äidin harteille jäi maanviljelys, karja, lapset, kodinhoito, talonrakennuksen loppuunsaattaminen ja moninaiset muut askareet. **Tapio** sanoikin, että siihen aikaan olisi jouduttu antamaan valtavalle määrälle äitejä kunniamerkki äitiänpäivänä. Kyläläiset auttoivat aina tarvittaessa. Kolmen lehmän lisäksi oli lampaita, kanoja ja sikoja. Väinö-sedän kanssa oli yhteinen hevonen. Maito vietin ensin Sunnanan meijeriin, sittemmin n. 15 km:n päähän Kemion meijeriin.

Tapio, talon pikku isäntä
Isän kuolema oli monin tavoin raskasta perheelle. **Tapio** sai vanhimpana veljesistä kantaa isän vastuun arjen sujumisesta. Isänsä ja isänisänsä tavoin hän oli kieltävä käsitään, mutta myös kielipää oli hyvä ja ruotsin kieli tarttui hyvin. **Tapio** kävi ensin puoli vuotta koulua Perniössä ja sen jälkeen Västernfjärdissä ruotsinkielistä Nivelaxin koulua.

Tapio lypsi kotona lehmiiä ja käveli päivisin kaivamassa lapiolla ojia uuteen rakenteilla olevaan tiehen, joka kulkee Nivelaxinniityn ja Björkö-

Tapio 86 år hemma i Vjård. / 86-vuotias Tapio kotonaan Västernfjärdissä.

työskenteli myöhemmin tehtaalla Taalintehtaalla ja Björköbodassa sekä Puolustusvoimilla Skinnarvikin varikolla. Hän meni naimisiin 1966 ja sai kaksi tytärtä. Perhe muutti kotitalosta Koivumäestä Dragsfjärdiin.

Kielikysymys, aina ajankohtainen
Tapio lapsuuskodin kotikieli oli suomi. Äidillä ei ollut mahdollisuuksia oppia ruotsia ja **Tapio** vanhempana lapsensa saikin usein käydä hoitamassa asioita ruotsin kielellä. Kaikki veljekset olivat muiden töiden ohessa merimiehiä.

Merille koivistolaisen mieli
Siiri-äiti sairastui 1958 ja menehtyi 1963. Pellot ja metsä myytiin naapurille 1965. **Tapani**-veli jäi asumaan kotipaikalle Koivumäkeen. Kaikki veljekset olivat muiden töiden ohessa merimiehiä. **Tapio** mielettä ammattinsa ensisijaisesti merimieheksi. Hän lähti merille ensimmäisen kerran 1961. Vaimo **Runa** löytyi Västernfjärdistä, nuorisotalon tanssiaisista. Naimisiin mentiin 1965 ja ensin koti oli Dragsfjärdissä. Västernfjärdiin muutettiin takaisin 1967 ja perheeseen syntyi kaksi poikaa. Lasten ollessa pieniä **Tapio** halusi olla perheensä kanssa ta tulit töihin maihin. Hän oli töissä muun muassa Taalintehtaan tehtaalla. Kun lapset olivat vanhempia, **Tapio** lähti uudelleen merille ja työskenteli muun muassa Silja Linella, josta hän eläköityi.

Vilho-veli lähti merille ja opiskeli suomenkielensä Rauman Merikoulussa merikapteeniksi. Hän toimi luotsina Hangossa, Kustavissa ja Raumalla. Hän meni naimisiin 1967 ja asetti asumaan Raumalle. Perheeseen syntyi tytär ja poika. **Pikkuveli Tapani** lähti merille 15-vuotiaana vuonna 1960. Hän oli töissä tankkilaiva Airismaassa, jossa myös **Tapio** oli myöhemmin töissä. **Tapani**

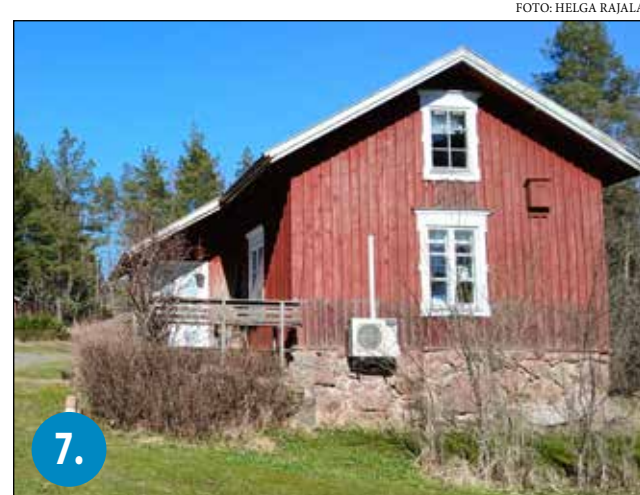
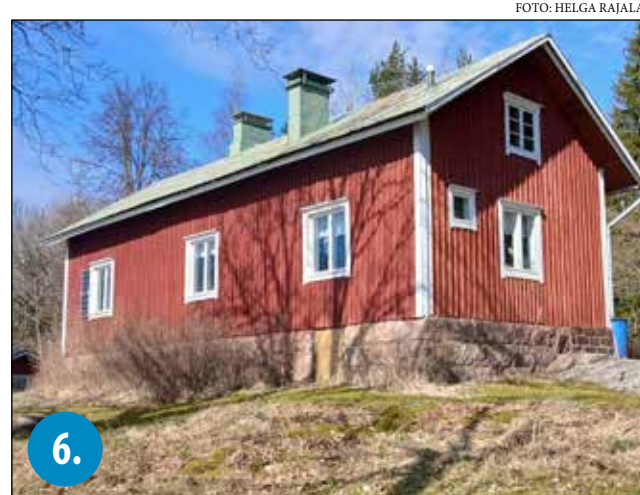
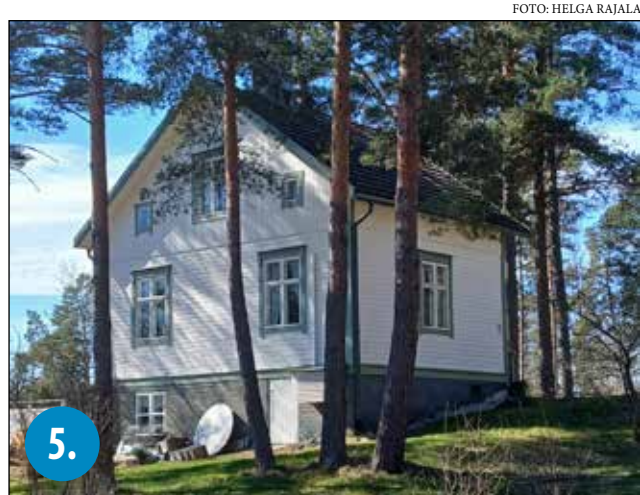
Tapio ja Runa Heinoa haastatteli 8.5.2026 Tiina Torkkeli-Pitkäranta

KULTURSTIG | KULTTUURIPOLKU 2026

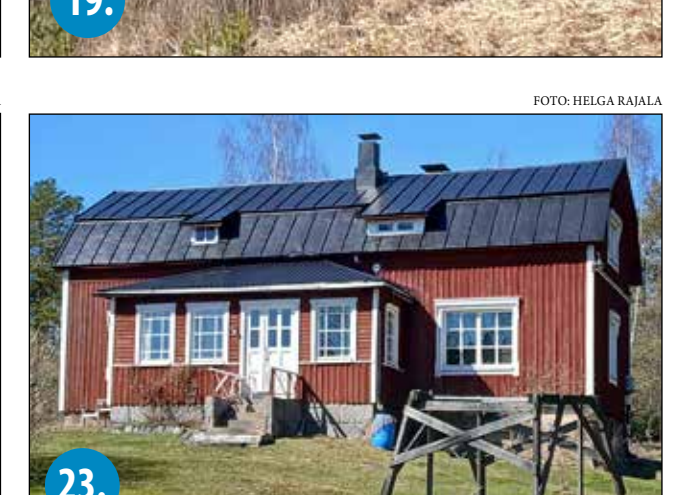
BRÄNNBODA / SÖDERSUNDEVIK

Den första kulturstigen Västernorrland-Kalkholmen-Vestanvik öppnades sommaren 2014, den andra i Norr-
lammala 2015, och sedan följde 2016 Sundvik, 2017 Tappo, 2018 Nivelax, 2019 Östanå, 2020 Söderlam-
mala, 2021 Pörtnäs och Galtarby, 2022 Grägnäs och Finsjö byar, 2023 Vösterillo, Sirnäs och Misskär 2024,
Billböle 2025. De hus som deltar i kulturstigarna har byggts före år 1950.

Ensimmäinen kulttuuripolku Västernorrland-Kalkholmen-Vestanvik avattiin kesällä 2014, Norr-
lammala polku 2015, Sundvik 2016, Tappo 2017, Nivelax 2018, Östanå 2019, Söderlammala 2020, Pörtnäs ja Galtarby
2021, Grägnäs ja Finsjö 2022, Västerillo 2023, Sirnäs ja Misskär 2024, Billböle 2025. Talot, jotka ovat
mukana kulttuuripoluilla, on rakennettu ennen vuotta 1950.

KULTURSTIG | KULTTUURIPOLKU 2026

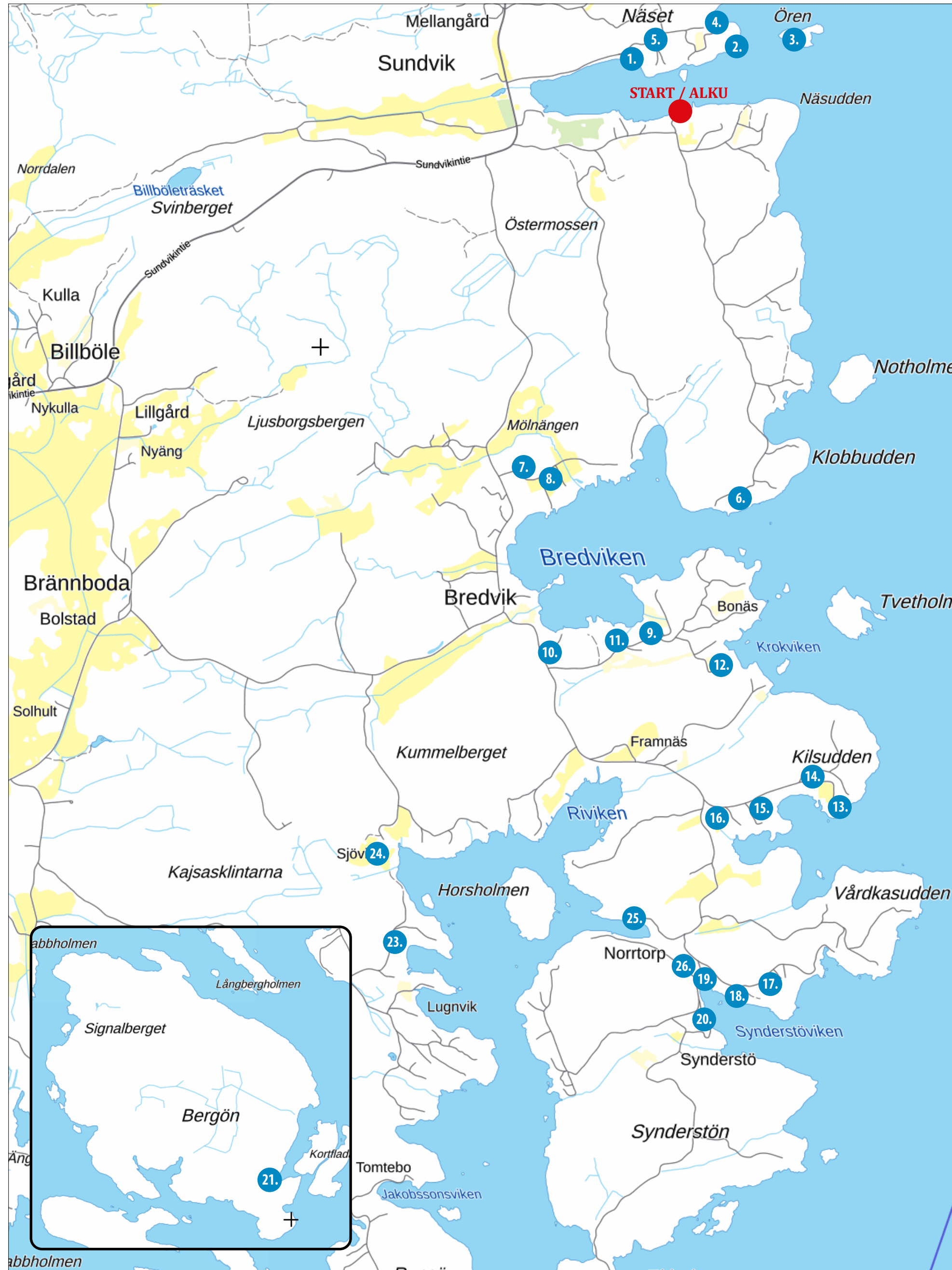
S = Huset finns i byn Södersundvik / Talo sijaitsee Södersundvikin kylässä
B = Huset finns i byn Brännboda / Talo sijaitsee Brännbodan kylässä

1. Norrstrand S, 1910
2. Kilsudden S, 1896
3. Ören S, 1901
4. Lugnvik, S, 1888
5. Lilltorp S, 1924
6. Uddnäs S, 1900
7. Solhem B, 1890
8. Villaholm B, 1947
9. Dalbo B, 1950

10. Norrvik B, 1906
11. Lillbo B, 1949
12. Krokvik S, 1935
13. Nässtrand S, 1870-talet
14. Ölkil S, 1899
15. Villa Saga S, 1912
16. Björkstrand S, 1905
17. Sjöstrand S, 1874
18. Sjökulla S, 1936

19. Grundsund S, 1920-talet
20. Synderstö B, 1883
21. Bergvik B, 1888
23. Blötvik B, 1891
24. Sjövik B, 1880-talet
25. Grundstrand S, 1906
26. Norrtorp S, 1855

KULTURSTIG | KULTTUURIPOLKU 2026 • BRÄNNBODA / SÖDERSUNDEVIK

KULTURSTIG | KULTTUURIPOLKU 2026

Brännboda och Södersundviks stränder

Årets kulturstig blir en båtutfärd längs Brännboda och Södersundviks stränder. Båtutfärdens sker på lördag 13 juni med start klockan 10 från Södersundviks fiskehamn, Fiskehamnsvägen 80.

Byrådet tänkte presentera Brännboda by denna sommar. Brännboda by har dock så många hus, så Byrådet beslöt att dela upp Brännboda i två olika presentationer. Sommaren 2027 kommer det att bli en landsvägsrutt i byn, men denna sommar 2026 föreslås hus som är belägna längs Brännboda stränder. Samtidigt berättas om hus som ligger i Södersundviks periferi, eftersom endast husen i Södersundviks centrum blev presenterade år

2016. Den tidningen hittar du på Byrådets hemsida. Genom att ordna en båtutfärd längs Brännboda och Södersundviks stränder får man en fin helhet, med presentation av ljuvligt belägna hus, vilka är svåra att besöka landvägen.

I årets kulturstig presenteras 25 hus. Kriteriet är att husen ska var byggda före år 1950. Åtminstone 10 hus är byggda på 1800-talet. I några hus har det förekommit pensionats-

verksamhet, några hus har varit kaptensboställen och några hus har varit torp under Brännboda gård.

Bätresan startar vid Södersundviks fiskehamn, Fiskehamnsvägen 80. Bätresan startar klockan 10.00 och beräknas ta 4 timmar. På grund av grunda vikar kan man inte ta iland vid varje stuga, men ett infopapper delas ut åt deltagarna. Bätreturen följer den ordning husen är presenterade i denna tidning.

Kaffepaus blir det på Bergön. För att kunna garantera en båtplats åt alla intresserade, ska man anmäla sig på förhand till Helga Rajala per telefon 050-57 33 486 eller per e-post helga.rajala@gmail.com, senast 11.6. Ändamålsenlig klädsel! Bätresan och eftermiddagskaffet kostar tillsammans 5 euro/ person.

Arrangör är Västanfjärd Byråd. Välkommen med!

Brännbodan ja Södersundvikin rannat

Tämän vuoden kulttuuripolku on veneretki Brännbodan ja Södersundvikin rannoille. Veneretki järjestetään lauantaina 13. kesäkuuta kello 10.

Tänä kesänä oli tarkoituksena esitellä Brännbodan kylä. Brännbodan kylässä on kuitenkin niin paljon taloja, että kyläneuvosto päätti jakaa Brännbodan kahteen eri esittelyyn. Kesällä 2027 tutustutaan kylään maanteitse, mutta tänä kesänä 2026 esitellään Brännbodan vanhoja rantamökkejä. Samalla esittelemme Södersundvikin rannoilla sijaitsevia taloja. Vähintään 10 taloa on rakennettu 1800-luvulla. Joitakin taloja on käytetty täysihoteloina, jotkut talot ovat olleet kapteenin asuntoja

ja jotkut talot ovat olleet Brännbodan tilan torppia.

Venematka alkaa Södersundvikin kalasatamasta, Fiskehamnsvägen 80. Venematka alkaa kello 10.00 ja sen arvioidaan kestävän 4 tuntia. Mattien lahtien vuoksi ei voida nousta maihin, mutta osallistujille jaetaan ruotsinkielinen tiedote kaikista taloista. Veneretki noudattaa järjestystä, jossa talot on esitelty tässä lehdessä. Retken aikana pidetään kahvitako Bergössä.

ja jotkut talot ovat olleet Brännbodan tilan torppia.

Venematka alkaa Södersundvikin kalasatamasta, Fiskehamnsvägen 80. Venematka alkaa kello 10.00 ja sen arvioidaan kestävän 4 tuntia. Mattien lahtien vuoksi ei voida nousta maihin, mutta osallistujille jaetaan ruotsinkielinen tiedote kaikista taloista. Veneretki noudattaa järjestystä, jossa talot on esitelty tässä lehdessä. Retken aikana pidetään kahvitako Bergössä.

Jotta kaikki kiinnostuneet mahtuvat mukaan, pyydetään ilmoittautumaan etukäteen Helga Rajalalle puhelimitse numeroon 050-57 33 486 tai sähköpostitse osoitteeseen helga.rajala@gmail.com viimeistään 11.6. Asianmukainen vaatetus! Veneretki ja iltapäiväkahvit maksavat yhteensä 5 euro/henkilö.

Järjestäjänä toimii Västanfjärd Byråd. Tervetuloa!

Vi har försäkringar för allt, välkommen att besöka oss utan tidsbokning. Vakuutukset elämäsi jokaiseen käännteeseen. Tervetuloa ilman ajanvarausta.

Kontor i Kimito och Dalsbruk
Toimistot Kemiössä ja Taalintehtaalla
02 420 5800 / lahitapiola.fi

LOKALTAPIOLA LÄHITAPIOLA
Sydkusten Etelärannikko

Betjänande fisk- och köttdisk
Post, Veikkaus, medicinskåp, tvätteritjänster
Bränsle/gas, kontantuttag

Knallis

Lammalavägen 98 Västanfjärd

DIN NÄRBUTIK / LÄHIKAUPPA

BJÄRKAS GOLF
GOLF RESORT & COUNTRY CLUB

**Skärgårdens Fysioterapi & Wellness
Team Rehab Center**

**Fysioterapi, (med eller utan läkarremiss)
Massage (klassisk-, lymfa-, fascia- o. idrotts-),
Kalevala muskel-o. ledkorrigerig,
Akupunktur, Konditionals,
Grupper / Personlig träning
Hälsövarvsprodukter
Fotvård & fotvårdsinlägg & stödstrumpor.**

Vi ger dig hälsa och välmående!

02 423 685

KIMITO Arkadiav. 5
VÄSTANFJÄRD Nybyggarvägen 2
DALSBRUK Dalsbruksvägen 709

rehabcenter.fi rckimito@gmail.com

**KLÄDER + TRYCK
Vaatteet + painatus
Mainoskyltit.fi**

Koffset Ab Oy
02-421 790
info@mainoskyltit.fi

Nordic Activities & Solutions

Kajak uthyrning • Äventyrs guidning
Stugservice • Målningsarbeten
Kajakki vuokraus • Eräopastus
Mökkihuolto • Maalaustyöt

www.nordicactivities.fi • tel. +358 (0)400 600711
nordic_activities • contact@nordicactivities.fi

CYGNEL
WWW.PEIKCYGNEL.FI

3D-PLANERING/3-D SUUNNITTELU

KONSULTERING/KONSULTOINTI

LOVÄRENDEN/LUPA-ASIAT

0440 702 559

PEIK@PEIKCYGNEL.FI

Storslagen utställning om Västanfjärdsegelfartyg

De segelfartyg som byggdes i Västanfjärd är en betydande del av bygdens historia. På biblioteket har man sammanställt en imponerande utställning av kaptenstavlor.

Där visas 18 tavlor som restaurerats med stort arbete och ekonomiska satsningar. Tavlorna berättar om gångna sekels slit, investeringar och framgångar.

Västanfjärd var en liten ort mellan Stockholm och S:t Petersburg. Finland var ännu en del av Ryssland. Skeppsbyggnaden blomstrade. Det fanns virke och kunnskap, och fartyg byggdes flitigt.

– Havet har alltid gett livskraft, säger utställningens idägare och projektledare **Hannu Vartiainen**.

– Vi har haft ett nära samarbete med konstkonserverator **Jaana Paulus**. Projektet har kostat 6 000 euro. Som tur var hittade vi också finansierare. Resultatet är gott och tavlorna är hållbara och av hög kvalitet. De berättar om en betydande del av vår historia.

– Projektet började för ungefär fyra år sedan. Tavlorna fanns redan tidigare i biblioteket, men de hängde i direkt solljus. Det fanns en risk att kvaliteten skulle försämrans och att tavlorna skulle förstöras, säger Vartiainen.

– Nu är räddningsoperationen genomförd. Alla tavlor har konserverats och fästs på äkta segelduk i bibliotekets inre trappa.

– Sjöfarten har alltid varit mitt arbete och också en hjärtesak, säger Vartiainen, som seglat på världens hav.

Han gjorde en lång karriär som chef för Raumo sjöfartsmuseum. Ett nytt hem hittade han ”av en slump” i Västanfjärd.

– Jag och min fru var och åt i Mathildedal och störde sedan till Kimitoön. Vi såg att ett hus var till salu i närheten av Lammala, vi gick för att titta och bestämde genast: ”Det här är det!”. Nu har vi bott här i ungefär fem år. Vi trivs och njuter av skärgårdens anda. (HS/KN)

Västanfjärdissä rakennetuista purjelaivoista komea näyttely

Västanfjärdissä rakennetut purjelaivat ovat merkittävä osa seudun historiaa. Kapteenintauluista on nyt koottu upea näyttely kirjastoon. Esillä on 18 suurella työllä ja rahallisella panostuksella kunnostettua taulua. Ne kertovat menneiden vuosisatojen uurastuksesta, panostuksesta ja menestyksestä.

Västanfjärd oli pieni paikkakunta Tukholman ja Pietarin välissä. Suomi oli vielä osa Venäjää. Laivanrakennus kukoisti. Puutavaraa ja osaamista löytyi ja laivoja rakennettiin ahkerasti.

– Merestä on aina saatu elinvoimaa, sanoo näyttelyn ideoojia ja projektin vetäjä **Hannu Vartiainen**.

– Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä taidekonservaattori **Jaana Pauluksen** kanssa. Rahaa hankkeeseen on upponnut 6 000 euroa. Onneksi rahoittajiakin löytyi. Jälki on hyvää ja taulut ovat kestäviä ja hyvälaatuisia. Ne kertovat merkittävän osan historiaa.

– Projekti alkoi nelisen vuotta sitten. Tauluja oli jo aikaisemmin kirjastossa nähtävillä, mutta ne olivat suoraan auringonvalossa. Vaarana oli, että niiden laatu heikkenisi ja taulut tuhoutuisivat, Vartiainen kertoo.

– Nyt pelastusoperaatio on hoidettu. Kaikki taulut on konservoitu ja ne on kiinnitetty aitoihin purjekankeisiin kirjaston sisäportaitaissa.

– Merenkulku on aina ollut työni ja myös sydämen asiani, sanoo maailman merillä liikkunut Vartiainen.

Hän teki pitkän työuran Rauman Merimuseon johtajana. Uusi koti löytyi ”sattumalta” Västanfjärdistä.

– Kävimme vaimoni kanssa syömässä Matildedalissa ja ajelimme Kemionsaarelle. Näimme, että Lammalan tuntumassa oli talo myynnissä, menimme katsomaan ja päätimme saman tien, että ”se on tämä!”. Nyt olemme asuneet täällä jo viitisen vuotta. Viihdymme ja nautimme saariston hengestä. (HS)

Jättiprojektet som letts av Hannu Vartiainen är nu klart. Den fantastiska utställningen som öppnats i biblioteket berättar om Västanfjärdsegelfartyg, som blomstrade i århundraden. / Hannu Vartiainen vetemå jättiprojektet om valmis. Kirjastossa avattu huikea näyttely kertoo Västanfjärdin vuosisatojen ajan kukoistaneesta laivanrakennuksesta.

Västanfjärdsegelfartyg berättar om sjöfartens tid

När barnen till redaren **Henrik Isaksson** (1873–1937) år 1962 donerade 18 kaptenstavlor till Västanfjärd kommun, levde man ännu i en tid då sjöfarten var en väsentlig del av det lokala näringslivet. Segelfartygens epok var ingen avlägsen historia.

Insamlingen av kaptenstavlor inleddes av Henriks far **Isak Leander Isaksson**, som var ortens främste redare under sin tid. I gåvobrevet infördes klokt ett tydligt villkor: verken skulle stanna i kommunen och vara tillgängliga för allmänheten. Under den gångna vintern fick detta arv den uppmärksamhet det förtjänar, när målningarna konserverades och upphängningen förbättrades på initiativ av byrådet.

Men vad menas egentligen

med en kaptenstavla? Även om benämningen används ganska fritt på auktionsmarknaden, är den korrekta definitionen noggrann. I en kaptenstavla avbildas fartyget från sidan, och både fartygets namn och befälhavarens namn är angivna i målningen. Om befälhavarens namn saknas, rör det sig i stället om ett fartygsporträtt. Ofta anges också uppgifter om fartygets rigg – till exempel bark eller brigg – och ibland även årtal.

Målningarna uppstod på ett praktiskt sätt. Mälaren kunde gå ombord på fartyget genast efter dess ankomst till hamnen och visa sina arbeten för befälhavaren. Om man kom överens, levererades den färdiga målningen av fartyget några dagar

senare. Redare kunde också be befälhavare att beställa bilder av kända konstnärer, och ibland avbildades samma fartyg flera gånger för olika ägares behov. Även kopior beställdes.

En seglavad föreställning gäller hur målningarna kom till: det har påståtts att konstnärerna gjorde verken nästan färdiga i förväg och först senare färdigställde dem när en kund hade hittats. I verkligheten låg segelfartygen ofta i hamn i veckor, vilket gav gott om tid för noggrant arbete. Även forskning stöder denna uppfattning.

Många målare signerade bara en del av sina verk, men deras handstil är ändå igenkännbar. Bakgrundslandskap, fyror och andra detaljer åter-

kommer från verk till verk i nästan identisk form – som konstnärns egen ”signatur”.

Största delen av 1800-talets kaptenstavlor är utförda i gouacheteknik, alltså täckande vattenfärger, och har färdigställt med tusch. De känsliga verken har dock ofta tagit skada av solljus och bristfälliga förvaringsförhållanden. Oljemålningar blev vanliga först mot slutet av seklet.

När donationen gjordes i början av 1960-talet förstod man sannolikt inte fullt ut dess historiska och ekonomiska värde. I dag framstår kaptenstavlor som en värdefull del av det lokala kulturarvet – ett minne från en tid då Västanfjärd levde av havet. (HV)

Västanfjärdin kapteenintaulut kertovat merenkulun ajasta

Kun laivanvarustaja **Henrik Isakssonin** (1873–1937) lapset lahjoittivat vuonna 1962 Västanfjärdin kunnalle 18 kapteenintaulua, elettiin vielä aikaa, jolloin merenkulku oli olennainen osa paikallista toimeentuloa. Purjelaivakausi ei ollut mitään kaukaista historiaa.

Kapteenintaulujen kerääminen aloitti Henrikin isä **Isak Leander Isaksson**, joka oli aikansa merkittävin varustaja paikkakunnalla. Lahjakirjaan kirjattiin viisaasti selkeä ehto: Teosten tuli pysyä kunnassa ja olla kaikkien nähtävillä. Kuluneen talven aikana tämä perintö sai ansaitsemaansa huomiota, kun teokset konservoitiin ja niiden ripustusta parannettiin kylätoimikunnan aloitteesta.

Mutta mitä kapteenintaululla oikeastaan tarkoitetaan? Vaikka huutokauppamarkkinoilla nimitystä käytetään väljästi, oikea määrittelmä on kuitenkin tarkka. Kapteenintaulussa alus esitetään sivulta, ja maalaukseen on merkitty sekä laivan nimi että päällikön nimi. Jos päällikön nimi puuttuu, kyseessä on laivaportretti. Usein mukana on myös tietoa aluksen takiloimisesta – esimerkiksi parkki tai priki – sekä toisinaan vuosiulukko.

Taulut syntyivät käytännöllä heisesti. Maalari saattoi nousta laivaan heti sen saavuttua satamaan ja esitellä töitään päällikölle. Jos sopimus syntyi, valmis maalaus tuotiin laivalle muutaman päivän kuluttua. Varustajat puolestaan saattoivat pyytää päälliköitä tilaamaan

kuvia tunnetuilta tekijöiltä, ja toisinaan samaa alusta kuvattiin useaan kertaan eri omistajien tarpeisiin. Kopioitakin teetettiin.

Yksi sitkeä uskomus liittyy maalausteen syntyyn: on väitetty, että taitelijat tekivät työt lähes valmiiksi etukäteen ja viimeistelivät ne vasta asiakkaan löydyttyä. Todellisuudessa purjelaivat viipyivät satamissa usein viikkokausia, joten aikaa huolelliseen työskentelyyn oli runsaasti. Myös tutkimukset tukevat tätä näkemystä.

Monet maalarit signeerasivat vain osan töistään. Silti heidän kädenjälkensä on tunnistettavissa. Taustamaisemat, majakat ja muut yksityiskohdat toistuvat teoksessa toisen lähes samanlaisina – kuin tekijän

omana ”leimana”. Suurin osa 1800-luvun kapteenintauluista on tehty guasiteknikalla, eli peittävällä vesiväreillä, ja viimeistelytussilla. Herkät työt ovat kuitenkin usein kärsineet auringonvalosta ja puutteellisista säilytysolosuhteista. Öljyvärmaalauskeukset yleistyivät vasta vuosisadan loppupuolella.

Kun lahjoitus tehtiin 1960-luvun alussa, sen historiallista ja taloudellista arvoa ei todennäköisesti täysin ymmärretty. Nyt kapteenintaulut näyttävät arvokkaana osana paikallista kulttuuriperintöä – muistona ajasta, jolloin Västanfjärd eli merestä. (HV)

Årets notdragning var nästan för bra. / Talven nuotantveto oli jopa liian onnistunut.

Mer än lyckad notdragning i år:

”För mycket fisk”

Den åtminstone 100-åriga traditionen av notdragning på Träsköfjärden fick en fortsättning i vintras.

Tack vare ordentliga isar kunde notlaget i Sundvik dra not tre gånger. Det blev två gånger i februari och en gång i mars. Efter det blev isarna för dåliga för att man skulle ha kunnat fortsätta.

När donationen gjordes i början av 1960-talet förstod man sannolikt inte fullt ut dess historiska och ekonomiska värde. I dag framstår kaptenstavlor som en värdefull del av det lokala kulturarvet – ett minne från en tid då Västanfjärd levde av havet. (HV)

– Vi frågade **Henrik ”Heikki” Jensen** om årets notdragning var lyckad?

– Nog kan man nästan säga det. En av gångerna blev det nästan 5 ton strömming. De andra

gångerna betydligt mindre.

Jämfört med i fjol var strömmingen större och av bättre kvalitet. En stor del gick att röka till böckling.

– En del tog vi vara på själva och sedan levererade vi till butikerna runtomkring och till Pargas. Efter den sista gången levererade vi några lådor till Citymarket i Kuppis i Åbo.

Resten av fisken fördes till fiskmjölsfabriken i Kasnäs.

– I ärlighetens namn måste man säga att det kom för mycket fisk. Det var som fiskaren brukar säga: I fjol fick

vi inget och i år för mycket.

Som mest var ett 40-tal personer med på notdragning, i övrigt var det notlaget på dryga dussinnet som var ute på isen.

I skrivande stund ska man gå igenom noten och sätta den i sommarförvar. Jensen säger att traditionen fortsätter också nästa vinter.

– Det är fast i honom där uppe om han ordnar med is.

I Västanfjärd har man dragit not åtminstone sedan 1920-talet. Före det fanns inte notar. Just före kriget in på 50-talet blomstrade not-

dragningen i Västanfjärd. Vid en tidpunkt fanns det ett tiotal aktiva notlag.

Förr hade gårdarna ofta en egen not och egna notlag bestående av ett tiotal män och två hästar som användes för att

dra noten. Träsköfjärden var känd för att ha rikligt med fisk.

Till en början användes hästar för att dra noten. Hästarna ersattes sedan av traktorer.

I dag används hydraul-aggregat och fyrhjuling för att

dra noten. När man tidigare hade en stång som fördes under isen för att föra notens tross fram under isen, används i dag en robot som drar nottrossen fram. (KN)

Nuotantveto onnistui yli odotusten:

”Tuli jopa liian paljon kalaa”

Ainakin satavuotias nuotantveterinööri toteutettiin jälleen Träsköfjärdenillä menneenä talvena. Vahvat jäät saivat Sundvikin nuotakunnalle aikaan mahdollisuuden vetää nuottaa kolme kertaa. Helmi-kuussa vetoja toteutettiin kaksi kertaa ja maaliskuussa kerran. Loput kaloista vietiin kalajauhotehtaalte Kasnäsini.

Rehelliisyyden nimissä täytyy sanoa, että saalista tuli liikaa. Kalastajilla onkin tapana sanoa: ”Viime vuonna emme saaneet mitään ja tänä vuonna ihan liikaa”.

Parhaillaan nuotantvedossa oli mukana nelisenkymmentä ahertajaa. Enimmäkseen nuotantakunta rakentui noin tusinasta ahertajasta jällellä.

Jensen laittaa nuottaa kesävarastointikuntoon, katsoo kohti taivasta ja sanoo, että perinnettä on tarkoitus jatkaa ensi talvena:

– Kaikki riippuu yläkerran herrasta, jos hän päättää jär-

jestää meille jäätä.

Västanfjärdissä on vedetty nuottaa ainakin 1920-luvulta. Ennen sitä ei nuottausverkkoja ollut vielä olemassa. Juuri ennen 1950-lukua nuotantveto kukoisti Västanfjärdissä.

Siihen aikaan ahkeria nuotantakuntia oli kymmenkunta. Aiemmin useilla tiloilla oli omat nuotat ja nuotakunnat, joissa ahkeri kymmenkunta miestä ja muutama hevonen, joita käytettiin nuotantvetoon.

Muutama hevonen korvattiin traktoreilla. Träsköfjärden tunnettiin kalarikkaana. Nykyään käytetään usein hydraulia aggregaattia ja jotakin nelipyörävehettä nuotantvedossa. Ennen vanhaan nuotantouvia ohjattiin jään alla kepillä tai tangolla. Nykyään siihen käytetään usein robottia. (KN/HS)

ALLT FÖR BÅTLIVET

KAIKKEA VENEILYYN

KIMITOONS BÅTCENTER
 FABRIKSVÄGEN 1, BJÖRKBODA
 02423242
 SALES@VENEKESKUS.COM **VENEKESKUS.COM**

FOTO: CHRISTIAN KVARNSTRÖM

Hagalund - en bra plats att hålla möte eller fest

Den 90-åriga föreningslokalen Hagalund som förvaltas, underhålls och hyrs ut av den i år 100-åriga föreningen Hembygdens vänner i Västernfjärd r.f., har de senaste åren genomgått en hel del reparationer och förnyelser.

Dessutom har en betydande förnyring av den ansvariga organisationen gjort att verksamheten mer beaktar nutidens behov för samhörighet i hembygden bland fastboende och sommarbore. Också föreningens medlemsantal har ökat och talkoandan är bra. Föreningen arrangerar sina egna återkommande evenemang under året:

- Laxsoppa-buffé-lunch i maj
- Allsångstillfälle 25 juni klockan 19 (Visans vänner från Hangö som dragare)
- Loppisrunda i Västernfjärd 10-11 juli (Hagalund och egen gård) Anmälan: Se hemsidan!
- Villsoppa-buffé-lunchstillfälle i månadsskiftet september-oktober

Därutöver är lokalen tillgänglig för annan verksamhet och kan hyras för:

- Möten för privatpersoner, föreningar och företag
- Feststillfällen såsom, bröllop, studentfest, födelsedagsfest, minnestund med mera
- Kursverksamhet och skolningstillfällen

Vid feststillfällen med servering rekommenderas högst cirka 70 personer för att ett trivsamt arrangemang. Med ett förnyat och funktionellt kök med lokaliteter, samt med körl för en trerätters middag för alla deltagare, är lokalen i lugn skärgårdsmiljö en trivsamt plats att njuta och fira tillsammans med vänner och bekanta. Att hyra lokalen kostar:

- Mötestillfälle (2-4 timmar) 30 euro
- Dagshyra 75 euro
- Veckoslutshyra 150 euro

Mer information och kontaktuppgifter hittas på vår hemsida <https://vastanfjard.hembygd.fi/sv/start/> (CK)

Hagalund - hyvä paikka kokousten ja juhlatilaisuuksien järjestämiseen

90-vuotias yhdistystalo Hagalund, jota hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa tänä vuonna 100 vuotta täyttävä yhdistys Hembygdens vänner i Västernfjärd r.f., on viime vuosina käynyt läpi useita korjauksia ja uudistuksia.

Lisäksi vastuullisen organisaation huomattava nuorentuminen on saanut toiminnan huomioimaan entistä paremmin nykyajan tarpeet yhteisöllisyyden vahvistamiseksi kotiseudulla niin vakituisten asukkaiden kuin kesäasukkaiden keskuudessa. Myös yhdistyksen jäsenmäärä on kasvanut ja talkoohenki on hyvä. Yhdistys järjestää vuosittain omia perinteisiä tapahtumiaan:

- Lohikeittobuffetlounas toukokuussa
- Yhteislaulutilaisuus 25. kesäkuuta kello 19 (vetäjänä Hangon Visans vänner)
- Kirppiskierros Västernfjärdissä 10.-11. heinäkuuta (Hagalund ja kotipihat) Ilmoittautuminen: katso kotisivut!
- Riistakeittobuffetlounas syys-lokakuun vaihteessa
- Lisäksi tila on käytettävissä muuhun toimintaan ja sitä voidaan vuokrata esimerkiksi:
- Kokouksiin yksityishenkilöille, yhdistyksille ja yrityksille
- Juhlatilaisuuksiin, kuten häihin, ylioppiläsujuhliin, syntymäpäiviin, muistotilaisuuksiin ynnä muihin
- Kurssi- ja koulutustilaisuuksiin

Juhlatilaisuuksissa, joissa on tarjottu, suosittu enintään noin 70 henkilön osallistujamäärää viihtyisyyden takaamiseksi. Uudistettu ja toimiva keittiö tiloineen sekä astiasto kolmen ruokalajin illalliselle kaikille osallistujille tekevät tilasta viihtyisän paikan nauttia ja juhlaa yhdessä ystävien ja tuttaviensa kanssa rauhallisessa saaristoympäristössä.

Tilavuokrat:

- Kokoustilaisuus (2-4 tuntia) 30 euroa
- Päivävuokra 75 euroa
- Viikonloppuvuokra 150 euroa

Lisätietoja ja yhteystiedot löytyvät kotisivuiltamme: <https://vastanfjard.hembygd.fi/sv/start/> (CK)

FOTO: NIKLAS ENESTAM

Trygghet på sjön ger sinnesro. Båtlag på Majholmen. / Turvallisuus merellä luo mielenrauhaa. Venekuntia Majholmenilla.

Båtklubben ordnar båtsäkerhetsdag

På lördagen den 6 juni klockan 13-17 ordnar Västernfjärd Båtklubb en båtsäkerhetsdag på Kalkholmen i samarbete med Västernfjärd Frivilliga Brandkår, Västernfjärd Röda Kors, Venekeskus och Kimitoöns Sjöräddare.

Evenemanget sammanfaller med den riksomfattande Båtsäkerhetsveckan (1-7 juni) och har som mål att förebygga olyckor och stärka säkerhetsmedvetandet bland båtfarare. Alla båtintresserade - oavsett ålder och erfarenhet - är varmt välkomna.

Programmet bygger på en rundvandring där besökarna i sin egen takt kan ta del av

information och praktiska moment i fyra olika tematält. - Vi börjar med risker i båt-farandet och därtill hörande kunskap som besättningen bör ha. Sedan går vi vidare till båtens sjöduglighet och den säkerhetsutrustning som bör finnas ombord, säger Niklas Enestam från båtklubben.

I det tredje tältet får man information om hur man ska handla vid en olycka, hur man kallar på hjälp och vilka första åtgärder som är avgörande i en nödsituation.

Den sista stationen är planerad för möjlighet till praktisk övning av olika kunskaper

och färdigheter.

Här kan man bland annat öva brandsläckning och få hjälp med att granska och serva självuppläsande flytvästar. I Röda Korsets Nallejuktus kan familjens minsta plästra om sina dockor och mjukisdjur.

En drivande tanke i arrangerande av evenemanget är även samarbetet mellan frivilligföreningarna där alla bidrar med sitt eget specialkunnande.

- Vi har Båtklubben med navigering och båtbesiktning, Frivilliga Brandkåren med brandsäkerhet och släck-

ning, Röda Korset med första hjälpen och första hjälpenutrustning och Sjöräddarna med bred skolning inom flera områden och erfarenhet från räddnings och bogseringsuppdrag, säger Enestam.

Vid Kalkholmens brygga kan man bekanta sig med både Västernfjärd brandbåt och sjöräddningens båt. Om allt går som planerat får evenemanget även besök av sjöbevakarnas patrullbåt.

- Vi hoppas på stort deltagande under dagen - för kunskap ökar tryggheten, säger Enestam. (Västernfjärd Båtklubb)

Veneilyturvallisuuspäivä Kalkholmenissa

siirrymme veneen merikelpoisuuteen ja siihen turvallisuusvarustukseen, joka tulee löytyä aluksesta, sanoo venekerhon Niklas Enestam.

Kolmannessa teltassa käsitellään toimintaa onnettomuustilanteissa: Miten kutsutaan apua ja mitkä toimet ovat kriittisiä hätätilanteen alkuehetillä. Viimeinen piste tarjoaa mahdoli-

suuden käytännön harjoitukseen ja taitojen testaamiseen. Paikalla voi muun muassa harjoitella alkusammutusta sekä saada apua paukkulivien tarkastuksessa ja huollossa. Punaisen Ristin Nalletalossa perheen pienimmät voivat hoitaa pehmoeläjujan ja nukkejaan.

Tapahtuman järjestämisen taustalla on myös halu vah-

(Västernfjärdin venekerho)

Eugenia seglar på men behovet av besättning är stort

FOTO: VILLI LINDEGREN

En seglats med Eugenia är ett fint sätt att lära sig om segling och vår fina skärgård./ Purjehdus perinnelaiva Eugenialla on hieno tapa oppia purjehduksesta ja upeasta saaristostamme.

Jakten Eugenia, som är en replika av den gamla Eugenia byggd 1879, seglar sin 27:de säsong trots de kroniska svårigheterna att hitta volontärer för verksamheten.

Det viktigaste för föreningen Pro Kimitoö-skutan är att segla med passagerare på Skärgårdshavets biosfärområde för att dela upplevelser och information om vår fina skärgård.

Eugenia seglar från tidiga maj till slutet av september. Man är i dag cirka 30 personer, alla med brinnande intresse, prima talkoanda och fin sammanhållning, som tar hand om skutan. Tyvärr är det så att talkoanda och intresse för allmogeseglation, eller kanske intresset över huvud taget för hur man gjorde förr i tiden, inte ligger högt i kurs på den moderna människans intresseskala. Utbudet och olika alternativ är så stort. Då ålder och hälsa sätter hinder för att var aktiv, sinar resurserna och kunskande kan då inte överföras utan försvinner.

Jakten Eugenia är i fortsatt behov av nya och yngre skeppare och däcksmän.

Nya skeppare behövs med intresse att engagera sig i den här rollen. Behovet av skeppare är konstant och Eugenia får

Eugenia tarvitsee kippareita ja miehistöä!

Jahti Eugenia seilaa 27. sesonkia pienistä vaikeuksista huolimatta. Vapaaehtoisia kaivataan mukaan puuhiin!

Alkuperäinen Eugenia rakennettiin 1879. Nykyreplika kaipa tekijöitä, että hyvä perinnetoiminta saadaan jatkumaan. Pro Kimitoö-skutan kutsuu matkustajia, jotta Saaristomeren biosfäärialueen elämyksiä ja tietoja päästään välittämään upeasta saaristostamme.

Eugenia tarjoaa purjehduksia toukokuusta syyskuun loppuun. Nyt porukassa on kolmisenkymmentä aktivistia, joilla on vahvaa talkoohenkeä ja tahtoa säilyttää perinnealus sekä -purjehdusta.

Ikävä kyllä, perinnepurjehdus ei näytä mahtuvan nykyihmisten innostukseen kovinkaan vahvasti. Ikä ja terveys rajoittavat tekemisen vauhtia.

Jahti Eugenia kutsuu mukaan uusia ja nuoria kippareita sekä kansimiehistöä. Ilman kipparia purjehdukset eivät onnistu. Kesäsesonkiin tarvitaan

KRYSSNINGSEGLATS TILL ÖRÖ ÖRÖ RISTEILYPURJEHDUS:

30.6. | 1.7. | 7.7. | 8.7. | 14.7. | 15.7. | 21.7. | 22.7. | 28.7. | 29.7.

Vi kastar loss kl. 10 och är tillbaka i Kasnäs kl. 18

Lähdemme matkaan Kasnäsiä klo 10 ja palaamme klo 18

Vuxna / aikuiset 75 €

4-12 år / -vuotiaat 35 €, barn under 4 år gratis / alle 4-v. lapset ilmaiseksi

Ingår i priset: Seglats, kaffe & bulle, inträde och guidning till kanoner

Hinta sisältää: Purjehdusohjelman, pullakahvit paluumatkalla, sisäänpääsyn ja tykkiopastuksen

BOKNING / VARAUKSET:

Suomen Saaristovaraus

+358 40 542 7831

info@saaristovaraus.fi

Pro Kimitoö-skutan r.f.

+358 440 427 862

info@eugenia.fi

www.eugenia.fi

inte seglas utan skeppare. Det reella behovet är att ha 2-3 skeppare, som kan dela på ett större antal seglatser under säsongen, och sedan en större grupp yngre skeppare (som kanske är i förvärvslivet), vilka har ett intresse av att dela på seglationer, som passar in i deras vardag. Ju fler, desto mindre blir belastningen.

Vad gäller däcksmännen blir situationen också här sämre på grund av stigande och hög medelålder, men ändå lite bättre för tillfället.

Eugenia utbildar sina däcksmän själv och hjälper pensionerade skeppare att hålla sin skepparbehörighet. Rekryteringen av däcksmän är i gång och man har startat en ny kurs. Just nu ser vi man att fler ansöker om att bli däcksmän hos oss.

Man behöver ha ett intresse för den här typen av sjöfart och seglation och rejält med talkoanda. Dessutom behövs det en gnutta kundvänlighet för att ta hand om passagerarna. (CK)

Intresserad?
Ta kontakt!
Pro Kimitoö-Skutan r.f.
E-post: info@eugenia.fi
Telefon: +358 440 427862

ainakin pari-kolme kipparia, joilla on pätevyys sesonkiajan purjehduksiin. Mitä enemmän innokkaita löytyy, sitä vähemmän homma kuormittaa mukaanlähtijöitä.

Ikääntyminen vaivaa myös kansimiehistöä, joten nuoria toivotaan tervetulleiksi.

Eugenia kouluttaa kansimiehistöään itse ja kannustaa eläköityneitä kippareita jatkamaan kipparointiaan. Kansimiehistön rekrytointi on käynnissä ja kehitteillä on uusi kurssi.

Kiinnostusta tuntuu saarelta löytyvän. Se on hyvä juttu.

Hommaan tarvitaan ennen kaikkea innostusta merenkulun perinteeseen ja reippaasti talkoohenkeä. Kaiken tämän lisäksi tarvitaan asiakasystävällisyyttä, jotta matkustajien viihtyminen on taattua. (CK/HS)

Kiinnostaako? Ota yhteyttä!
Pro Kimitoö-Skutan r.f.
S-posti: info@eugenia.fi
Puh.: +358 440 427862

**Kalkholmen
MARINA**

kemionsaarenpadel.fi

BENsa

Kalkholmsvägen / Kalkholmenintie 43, Västernfjärd
WWW.KALKHOLMENMARINA.FI

Anu ja Jaakko Nuotio ger sig av för att segla på världens hav. / Anu ja Jaakko Nuotio lähtevät purjehtimaan maailman merille.

Sadlarna byttes mot en båt

Nuotio ger sig ut på haven, men Rohan Tallit fortsätter

Anu och Jaakko Nuotio, kända från medeltida turnerspel, har gjort sig av med sina hästar och rustningar. Deras nya hem är den 45 fot långa segelbåten s/y Athene.

– Vi flyttar ombord på båten och ger oss ut för att segla runt jorden. Karibien, Polynesien och allt vad det nu är, säger Jaakko. Till besättningen hör katterna Mauski, Lumperi och Ruusu. Jaakko skrattar och säger att de får dra och slacka skoten. Det sextioåriga paret inleder re-

san mot det okända precis som för tjugo år sedan, då de köpte en förfallen ödegård längs Västernfjärdsvägen. Det fanns inte ens rinnande vatten i huset.

Med hårt arbete växte gården till Rohan Tallit och ett unikt centrum för historisk ridkonst, som saknar motstycke i hela världen. Rohan Tallit blev känt för sina medeltida riddartornerspel genom turnéer i Finland och runt om i Europa.

– Vi skapade något i världsklass från ingenting, som det

på sätt och vis är vemodigt att lämna, men samtidigt en lättnad, säger Jaakko.

Berättelsen om Rohan Tallit tar dock inte slut. Verksamheten fortsätter i Bjärnä, där Henry Eklöf och Marika Niittunen, båda långvariga "rohaniter", nu har tagit över i sadeln. De för även turnerspelsstämningen till Dalsbruk i september under September Open.

Nuotios resa kan följas på nätet via #sailingathene. (LK/KN)

Satulat vaihtuivat veneeseen

Nuotiot lähtevät merille, mutta Rohan Tallit jatkaa

Keskiajan turnajaisista tunnetut Anu ja Jaakko Nuotio ovat luopuneet hevosistaan ja haarniskoistaan. Heidän uusi kotinsa on 45 jalkaa pitkä s/y Athene.

– Muutamme veneeseen ja lähemme kiertämään maailmaa. Karibia, Polynesia ja mitä kaikkia niitä nyt onkaan, Jaakko kertoo.

Miehistöön kuuluvat kissat Mauski, Lumperi ja Ruusu. Jaakko nauraa, että ne saavat vetää ja löysätä skutteja.

Kuusikymppinen paris-

kunta aloittaa matkan kohti tuntematonta ihan niin kuin kaksikymmentä vuotta sitten, jolloin he ostivat rappeutuneen autiotilan Västernfjärdintien varrelta. Taloon ei tullut edes juoksevaa vettä.

Kovalla työllä tilasta kasvoi Rohan Tallit ja ainutlaatuinen historiallisen ratsastuksen keskus, joka hakee vertaistaan koko maailmassa. Rohan Tallit tuli tunnetuksi keskiaikaisista ritariturnajaisista kierteillaan Suomessa ja pitkin Eurooppaa.

– Teimme tyhjistä maailman-

luokan jutun, josta on tavallaan haikaa, mutta toisaalta helpotus luopua, Jaakko sanoo.

Rohan Tallien tarina ei lopu. Yritys jatkaa Perniössä, jossa satulana ovat nousseet Henry Eklöf ja Marika Niittunen, molemmat pitkäaikaisia rohanilaisia. He tuovat turnajaisistunnon syyskuussa myös Taalintehtaalte September Openiin.

Nuotioiden matkaa voi seurata verkossa #sailingathene. (LK)

Rauli (t.v.) firade sin födelsedag på Kansakoulu tillsammans med Kosmo och Sasu. / Rauli (vas.) vietti syntytäitään Kansakoulussa Kosmon ja Sasun kanssa.

Hunden Rauli firade med sina vänner på Kansakoulu

Den slätthåriga retrievern Rauli fick en egen tårta när den firade sin 1-årsdag på restaurangen och pensionatet Kansakoulu. I leverlidan stod en korg som ljus.

– Det är roligt att ordna hundgrejer. Som mest har det varit över tio hundar, skrattar Pasi Tamminen.

Husdjur är välkomna till Kansakoulu, och därför har även Raulis matte Eija Aalto-

nen kört från Tammerfors till Brännboda redan tre gånger under ett halvår.

– Där är det en lugn miljö och alltid så sympatiskt stämning, berömmar Eija.

Den första semestern med valpen i Kansakoulu gjorde intryck på Eija förra hösten. Flera hundägare firade ett smällarfritt nyår där, och bland deras husdjur var den största en berner sennhund och den

minsta en dvärgschnauzer.

Sedan var det dags för födelsedag. Eija tog med sig två vänner från Tammerfors och deras unga hundar Kosmo och Sasu. På födelsedagsbilden sitter hundtrion på Kansakoulus soffan med slipsar runt halsen. Alla hundgäster på Kansakoulu kommer inte med turister, utan det finns även fyrbenta vänner att klappa där till vardags. Restaurang och Pensionat

Kansakoulu grundades för tio år sedan. Sedan dess har Pasi Tamminen drivit och marknadsfört platsen "mitt i ingens tans". Besökare har kommit från hela Finland och från alla sju kontinenter utom Antarktis.

– Vi har nog haft kunder från nästan alla Finlands kommuner, uppskattar Pasi.

Det finns ungefär trehundra kommuner i Finland. (LK/KN)

Rauli-koira kavereineen juhli Kansakoulussa

Sileäkarvainen noutaja Rauli sai oman kakun, kun se vietti 1-vuotissyntytäitään Ravintola ja Majatalo Kansakoulussa. Maksalaatikossa oli pystyssä yksi nakki.

– Koirajuttuja on hauska järjestää. Enimmillään koiria on ollut toistakymmentä, Pasi Tamminen naurahtaa.

Lemmikit ovat Kansakouluun tervetulleita, ja siksi myös Raulin emäntä Eija Aaltonen on

ajanut Tampereelta Brännbodaan jo kolme kertaa puolen vuoden aikana.

– Siellä on rauhallinen ympäristö ja aina niin sympaattinen meininki, Eija kiittelee.

Ensilomailu pennun kanssa Kansakoulussa teki Eijaan vaikutuksen viime syksynä. Paukkuvapaata uuttavuotta koulussa vietti monta koiraraihista, joiden lemmikeistä suurin oli berninpaimenkoira

ja pienin kääpiösnautseri.

Ja sitten olikin syntytärien vuoro. Eija sai Tampereelta mukaansa kaksi ystävänsä ja näiden nuoret koirat Kosmon ja Sasun. Syntytärikavessa koirakolmikko istuu Kansakoulun sohvalla solmiot kaulassa.

Kaikki Kansakoulun koiravieraat eivät suinkaan tule lomalaisten matkassa, vaan rapsuttavia käy arksinkin. Ravintola ja Majatalo Kansa-

koulu sai alkunsa kymmenen vuotta sitten. Siitä asti Pasi Tamminen on pyörittänyt ja markkinoinut paikkaa "keskellä ei mitään". Matkailijoita on tullut ympäri Suomen ja kaisista seitsemästä maanosasta Antarktista lukuun ottamatta.

– Meillä on ollut asiakkaita varmaan kaikista Suomen kunnista, Pasi arvelee.

Suomessa on kolmisensataa kuntaa. (LK)

**Robin's
Marin**

Båtsservice - Båtförvaring - Båtplatser
Venehuolto - Venesäilytys - Venepaikat

Säljer Särki rodd och pulpetbåtar
Myyñ Särki soutu ja pulpettivenesset

040-8281831
robin.hulden@rhsservice.fi

Lingonvägen 6 25900 Dalsbruk
Puolukkatie 6 25900 Taalintehtas

Stugmysbyxor eller vintageklänning? Mökkiverkkarit vai vintagealeninki? Återbruket.

Secondhand-butik i Dalsbruks fabriksområde, ett ljusst tegelhus mellan två skorstenar.

Kierrätyskauppa Taalintehtaan tehdasalueella, vaalea tiilitalo kahden savupiipun välissä.

ÅTERBRUKET

Loppis | Kirppis | Secondhand

Onsdag - Fredag
Keskiviikko - Perjantai
Wednesday - Friday

10.30-18

Lördag
Lauantai
Saturday

10-15

Dalsbruksvägen 679 | Taalintehtaan 679 | 040 172 1493 | aterbruket1688@gmail.com

Östermalm.fi

Slamtömningar - Lokatyhjennykset
Krantransporter - Nosturikuljetukset
Maskintransporter - Konekuljetukset
Vattentransporter - Vesikuljetukset
Uthyrtning av bytesflak - Vaihtolavojen vuokraus

info@ostermalm.fi
Johan 0400 790 412 | Tomas 0400 744 953

GÅRDSLOPPIS PIHAKIRPPIS 2026

Gårdsloppis runt om i Västernfjärd
Pihakirppiskierros Västernfjärdissä

Fredagen / perjantaina 10.7. kl.(o) 14 – 18
Lördagen / lauantaina 11.7. kl.(o) 11 – 14

För mera info och deltagande kontakta
Lisätiedot:

• Gunnel Jensen 040 728 2060
gunnel.jensen54@gmail.com
• Max Andersson 040 519 6512
max.g.andersson@gmail.com

SAGALUND

FINLANDS
ÄLDSTA
FRILUFTS-
MUSEUM
sagalund.fi

Äventyrsfyllt år för sjöscouterna

St. Jacobs Sjöscouter (SJS) kan se tillbaka på ännu ett framgångsrikt år med spännande aktiviteter för barn och ungdomar i Västernorrland.

Med konceptet "lördags-scouting" - månatliga träffar som varar 3-4 timmar - har scoutkåren lyckats erbjuda ett varierat program som kombinerar äventyr, naturupplevelser och gemenskap.

Året som gick - från snöäventyr till seglatser
Året startade med en klassisk

vinteraktivitet i januari när scouterna trotsade snön och kylan vid Scoutstugan i Brännboda. Pulkaåkning i skogen värmdes både kroppar och sinnen. I februari fick de yngre scouterna lära sig den viktiga konsten att göra upp eld - en grundläggande scoutfärdighet som många upplevde för första gången.

Våren bjöd på flera höjdpunkter. I mars deltog scouterna i ett gemensamt fastlags-evenemang tillsammans med församlingen, där cirka 30 per-

soner samlades för spårning och korvgrillning. St. Göransfirandet i april blev extra speciellt med övernattningskamintält i Ölmos, tillsammans med scouter från Dalsbruk och Kimito. För många av de yngre scouterna var det första gången de sov i kamintält - en upplevelse de säkert kommer att minnas länge.

Sommaren präglades av seglingsäventyr. Scouterna deltog i Kimitöns 700-årsjubileum genom tematagen "Skog och Natur" i Söderlångvik, där de

fick visa upp sin verksamhet. Jollesegling i Gammelby tillsammans med Kimito Sjöscouter blev en succé med mycket segling, simning och nya vänskaper. Höjdpunkten blev seglatsen med Eugenia till Öro - en heldagsutflykt från Kasnäs som bjöd på äventyr och vandring.

Hösten avslutades med övernattningskamintält och hajk i Rosala tillsammans med Dalsbrucks Sjöscouter, där en underbar sandstrand vid havet och stjärnklar himmel skapade perfekta förutsättningar för

lägerbål och gemenskap. Året rundades av traditionsenligt med deltagande som fanbärare i självständighetsgudstjänsten i Västernorrlands kyrka.

En växande gemenskap
SJS välkomnade fyra nya vargungar under året, även om tre äldre scouter tackade för sig. I dag är kåren cirka 20 aktiva medlemmar stark, med 10-15 vargungar och scouter i åldern 7-15 år som regelbundet deltar i aktiviteterna. Kåren äger allt nödvändigt

material för sina aktiviteter, inklusive kamintält, naigertält, trångor och övrigt "skogsmaterial". Målsättningen är att vara självförsörjande samtidigt som verksamheten ska vara tillgänglig för alla barn och ungdomar i området.

För familjer som är intresserade av scoutverksamhet erbjuder SJS en perfekt kombination av naturupplevelser, äventyr och gemenskap - allt inom ramen för Finlands Svenska Scouters godkända scoutmetod. Vi ser fram emot nya äventyr! (FL)

Seikkailuntäyteinen vuosi meri partiolaisille

Paikallisilla meripartiolaisilla (St. Jacobs Sjöscouter, SJS) on jälleen menestykseäs vuosi takanaan, sisältäen jännittäviä aktiviteetteja lapsille ja nuorille Västernorrlandissa.

"Lauantaipartiointin" konseptilla - kuukausittaisilla 3-4 tunnin mittaisilla tapaamisilla - lippukunta on onnistunut tarjoamaan monipuolisen ohjelman, joka yhdistää seikkailun, luontolämykset ja yhteisöllisyyden.

Kulunut vuosi - lumi-seikkailusta purjehdukseen
Vuosi alkoi tammikuussa perinteisellä talviaktiviteetillä, kun partiolaiset uimasivat lunta ja pakkasta Brännbodan partiomajalla. Metsässä pulkkailu lämmitti niin kehoa kuin mieltä. Helmikuussa nuoremmat partiolaiset saivat oppia tärkeän

taidon, tulen sytyttämisen - monelle ensimmäistä kertaa.

Kevät tarjosi useita kohokohtia. Maaliskuussa meripartiolaiset osallistuivat yhteiseen laskiaistaapahtumaan seurakunnan kanssa, jossa noin 30 henkilöä kokoonnut jäljitykseen ja makkarapaistoon. Huhtikuun Pyhän Yrjön juhla oli erityisen mieleenpainuva, kun Ölmosissa yövyttiin kamiinateltoissa yhdessä Taalintehtaan ja Kemiön partiolaisten kanssa. Monelle nuorelle tämä oli ensimmäinen yö kamiinateltoissa - kokemus, joka jää varmasti mieleen pitkäksi aikaa.

Kesää leimasivat purjehdusseikkailut. Partioryhmä osallistui Kemiön saaren 700-vuotisjuhlan "Metsä ja luonto" -teemapäivään Söderlångvikissa, jossa he esittelivät toimintaansa. Jollapurjehdus Gammelbyssä yhdessä Ke-

mion meripartiolaisten kanssa oli suuri menestys - mukana oli runsaasti purjehdusta, uimista ja uusia ystävyksiä. Kohokohtana oli purjehdus Eugenia-aluksella Öron saarelle. Päiväretki Kasnäsista tarjosi seikkailua ja patikointia.

Syksy päättyi yöpymiseen ja vaellukseen Rosalassa yhdessä Taalintehtaan meripartiolaisten kanssa. Upea hiekkaranta meren äärellä ja tähtikirkas taivas loivat täydelliset puitteet nuotiolle ja yhdessäololle. Vuosi päätettiin perinteisesti osallistumalla lipunkantajina itsenäisyyspäivän jumalanpalvelukseen Västernorrlandin kirkossa.

Kasvava yhteisö
Vuoden aikana SJS sai neljä uutta sudenpentua, vaikka kolme vanhempaa partiolaista lopetti. Tällä hetkellä lip-

pukunnassa on noin 20 aktiivista jäsentä, joista 10-15 on 7-15-vuotiaita sudenpentuja ja partiolaisia, jotka osallistuvat säännöllisesti toimintaan.

Lippukunnalla on käytössään kaikki tarvittavat varusteet, kuten kamiinateltoja, naigerteltta, trångiaa ja muuta retkeilykalustoa. Tavoitteena on olla oma-varainen samalla kun toiminta pysyy avoimena kaikille alueen lapsille ja nuorille.

Perheille, jotka ovat kiinnostuneita partiotoiminnasta, SJS tarjoaa täydellisen yhdistelmän luontolämyksiä, seikkailua ja yhteisöllisyyttä - kaikki Suomen ruotsinkielisten partiolaisten hyväksymän partiomenetelmän mukaisesti. Odotamme innolla uusia seikkailuja! (FL/KN)

DIREKTFÖRSÄLJNING – SUORAMYNTIPAIKAT

BLOMMOR – KUKKIA

Charlottas trädgård / Charlottan puutarha, Sundviksvägen / Sundvikintie 501

JORDGUBBAR, POTATIS mm. / MANSIKOITA, PERUNAA ym.

Östanåboden – Östanåpuoti, Västernorrlandsvägen / Västernorrlandintie 630

BLOMMOR, KRYDDVÄXTER, SÄSONGSRÖNSAKER

KUKKIA, MAUSTEKASVEJA, SESONKIVIHANNEKSIA

Blobbutik & Trädgård Järvinen / Kukkakauppa & Puutarha Järvinen

Björkbodavägen / Björkbodantie 271

VFBK behöver fler för att kunna hjälpa

Västernorrlands frivilliga brandkår har ett avtal med Varha och fungerar som en avtalsbrandkår inom Egentliga Finlands räddningsverk. Föreningen är välutrustad men behöver nya frivilliga.

Inom föreningen finns en alarmavdelning som sköter de operativa räddningsuppdragen, vidare finns en aktiv veterangrupp och en juniorgrupp.

Räddningsverksamheten utvecklas ständigt och brandkåren rycker inte enbart ut för bränder. Uppdragen varierar. Det kan vara fråga om trafikolyckor, skadebekämpning,

assistans för ambulans och ambulanstransport med båt med mera. På sistone har möjligheten att öka brandkårens funktion inom civilförsvaret diskuterats på olika håll, detta kan vara ett kommande uppdrag för brandkåren.

Under de senaste åren har det satsats på den utrustning som kåren har i sin användning. År 2020 köptes en stor brandbåt som kåren bemannar och sköter. Satsningen uppgick till cirka 1 miljon euro. Nu planerar Räddningsverket att bygga en ny brandstation för kåren, så inom en snar framtid har

kåren moderna utrymmen till sitt förfogande.

Under förra året meddelade Varha att man har för avsikt att dra in ett antal brandstationer inom Varha-området. Med beaktande av detta och också för att klara av ytterligare uppdrag, skulle det vara viktigt att få nya medlemmar till kåren. Den behövs för att säkra att man även i framtiden har en brandkår i Västernorrland som säkrar tryggheten för alla.

Kåren efterlyser både personer som redan tidigare på något sätt varit aktiva inom en brandkår men också sådana

som aldrig tidigare deltagit i frivillig brandkårsverksamhet. Räddningsverket erbjuder den utbildning som krävs. De som verkar inom kåren tycker att detta är en meningsfull fritidsverksamhet där man kan hjälpa andra som är i nöd.

Tveka inte att ta kontakt om det låter intressant att delta i kårens verksamhet!

Kontakt med Västernorrlands FBK får man via mail till vastanfjardfbk@vs-alpe.fi eller genom att ringa kårchef **Robert Korsström** på 040 7610 480. (NG)

VPK tarvitsee lisää jäseniä

Västernorrlandin VPK on Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen sopimuskuuppani. Yhdistys on hyvin varustautunut, mutta uusia vapaaehtoisia kaivataan porukkaan.

Yhdistyksessä on hälytysosasto, joka hoitaa operatiiviset pelastustehtävät. Lisäksi on aktiiviset veteraani- ja nuorisoryhmät.

Pelastustoimintaa kehitetään jatkuvasti ja palokunta tarttuu moneen muuhunkin kuin tulipaloihin.

Tehtävät vaihtelevat. Voi olla

kyse vaikka liikenneonnettomuuksista, vahingontorjunnasta, ambulanssikujetuksista vaikka veneillä.

Viime aikoina on keskusteltu palokuntien toiminnan kehittämisestä siviilipuolustuksessa. Siitä voi seurata uusia tehtäviä palokunnille.

Viime vuosina on panostettu palokunnan varustuksiin. Vuonna 2020 ostettiin palontorjuntavene. Panostukseen sujahti noin miljoona euroa.

Nyt pelastuslaitos suunnittelee uuden paloaseman rakentamista. Sen odotetaan toteutuvan lähiaikoina.

Viime vuonna Varsinais-Suomen hyvinvointialue kertoi karsivansa paloasemia alueeltaan. Tarvitsemme uusia jäseniä joukkoomme, että toimintaa voidaan jatkaa tehokkaasti. Tulevaisuudessakin on tärkeää, että Västernorrlandissa on VPK, joka varmistaa kaikkien turvallisuuden.

VPK kaipaa sekä aiemmin mukana olleita henkilöitä,

mutta myös uusia henkilöitä, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet vapaaehtoiseen palokuntatyöhön.

Pelastuslaitos tarjoaa tarvittavan koulutuksen. VPK:ssa mukana olevien mielestä vapaa-ajan toiminta on tarkoituksellista, kun voidaan auttaa hädässä olevia.

Ota rohkeasti yhteyttä, jos tärkeä tekeminen kiinnostaa! Soita pääliikemme: **Robert Korsström** 040 7610 480 tai ota yhteyttä sähköpostilla vastanfjardfbk@vs-alpe.fi. (NG)

Stämningsfull dubbelkonsert i juli

Kimitöns Musikfestspels traditionella dubbelkonsert "Från kyrka till kyrka" i Västernorrland äger rum fredagen den 10 juli 2026. Konserten börjar klockan 20.30 i den nya kyrkan i Västernorrland och fortsätter omkring klockan 22.00 i den gamla kyrkan.

I den nya kyrkan inleds konserten av hornseppet Cono, som är den första brassensemblen i festivalens historia. Förr i tiden hade nästan varje ort i Finland sin egen hornseppet, och även **Sibelius** och **Madetoja** komponerade för denna ensemble. Den färgstarka klangen och det finska vemodet i dessa mästerverkverk får sin fulla rätt i den nya kyrkans utmärkt akustik. Konsertens första del kulminerar i Sibelius stråkkvartett Voces intimae, som anses vara ett mästerverk i hans kammarmusikproduktion.

Efter pausen går publiken, ledd av fackelbärare i folkdräkter, mot den gamla träkyrkan från 1700-talet, där kvällen fortsätter i en intim stämning i ljusets sken. Konserten i den gamla kyrkan inleds med **Bachs** musik framförd av en brasskvartett. Kvällen fortsätter med **Haydns** eleganta divertimento för stråkorkester och helheten kröns av **Bachs** mästerliga sonat för soloviolin.

Biljetter till båda kyrkorna kan även köpas separat. Hela programmet samt artistpresentationer och information om konsertplatserna finns på kimitomusicfestival.fi. (JM)

Tunnelmallinen kaksoiskonsertti heinäkuussa

Kemiön saaren Musiikkijuhlien perinteinen Västernorrlandin "Kirkosta kirkkoon" -kaksoiskonsertti järjestetään jälleen perjantaina 10. heinäkuuta. Konsertti alkaa kello 20.30 Västernorrlandin uudessa kirkossa ja jatkuu noin kello 22 vanhassa kirkossa.

Uudessa kirkossa konsertin avaa vaskiseitikkö Cono, joka on ensimmäinen vaskiyhtye festivaalin historiassa. Suomessa oli muinoin lähes jokaisessa pitäjässä oma vaskiseitikkönsä, ja myös **Sibelius** ja **Madetoja** sävelsivät tälle kokoonpanolle. Näiden mestarisäveltäjien sävellysten sävykäs sointi ja suomalainen kaivo pääsevät oikeuksiinsa uuden kirkon erinomaisessa akustikassa. Konsertin alkupuoli huipentuu Sibeliusen jousikvartettoon Voces intimae, jota pidetään hänen kamarimusiikkituotantonsa mestariteoksena.

Välilajan jälkeen siirrytään kansallispukuisten soihdunkantajien johdolla kohti 1700-luvulta peräisin olevaa vanhaa puukirkkoa, jossa ilta jatkuu kynttilänvalojen intiimissä tunnelmassa. Vanhan kirkon konsertti alkaa **Bachin** musiikilla vaskikvartetin esittämänä. Iltaa jatkaa **Haydnin** elegantti divertimento jousitriolle, ja kokonaisuuden kruunaa Bachin mestarillinen sooloviuolinsonaatti.

Molempiin kirkkoihin voi ostaa liput myös erikseen. Koko ohjelma sekä taitelijäasettelty ja konserttipaikkojen tiedot löytyvät osoitteesta kimitomusicfestival.fi. (JM)

FOTO: RIIITA SAARIKKO

Riitta Saarikko oppunuralla alla äldrar, nybörjare och veteraner, att vara med. / Riitta Saarikko kannustaa mukaan kaikenikäiset, vasta-alkajat ja konkarit.

Uppfriskande sommarpilates på Kalkholmen

Den somriga tisdagspilatesen kallar dig till Kalkholmens scen som vanligt. Nytt för i år är Fascia Method-kroppsvårdstimmarna, där kroppens rörlighet främjas med hjälp av mjuka dynamiska stretchövningar och bollmassage. Du behöver din egen träningsmatta och vattenflaska för pilatestimmarna. Pilatestimmarna i juni och augusti är på tisdagar kl. 18-19.

Pilatestimmarna i juli är på tisdagar klockan 8.50-9.50 och Fascia Method-timmarna klockan 10.00-11.00.

Man anmäler sig till Anmäl dig till Riitta Saarikko på 050 367 6891.

Engångsavgiften är 13 euro per timme. Om man deltar i både pilates- och Fascia Method-timmarna kostar de tillsammans 20 euro. Man kan betala på plats kontant eller med Mobilepay.

Man kan också meddela sitt telefonnummer om man vill gå med i Whatsapp-gruppen. (HS/KN)

Virkistävå kesäinen pilates käynnissä

Kesäinen tiistaipilates kutsuu totuttuun tapaan Kalkholmenin lavalle. Uutuutena tänä vuonna heinäkuussa myös Fascia Method -kehonhuoltotunnit, jossa kehon liikkuvuutta tuetaan lempeillä dynaamisilla venytyksillä ja pallohieronnalla. Mukaan tunneille tarvitset oman jumppa-alustan ja juomapullon.

Kesä- ja elokuun pilatestunnit ovat tiistaisin klo 18-19. Heinäkuun pilatestunti on tiistaisin kello 8.50-9.50 ja Fascia Method -tunti kello 10.00-11.00.

Ilmoittaudu mukaan Riitta Saarikolle 050 367 6891. Kertamaksu on 13 euroa per tunti. Jos osallistut sekä pilates- että Fascia Method -tunnille, niin perättäiset tunnint ovat yhteishintaan 20 euroa. Voit maksaa paikan päällä käteisellä tai Mobilepaylla.

Voit myös antaa puhelinnumerosi, jos tahdot mukaan Whatsapp -ryhmään! (HS)

PRESSBILD/EHDISTOKUVA

Vildrosornas natt bjuder på skärgårdstraditioner

Spelmän Ohoj!s konsert på Vildrosornas natt tar publiken med in i skärgårdens folktraditioner och glädjen i att musisera tillsammans.

Under konserten får vi höra musik från Skärgårdshavet, särskilt från Hitis skärgård och Kimitoöns område. På programmet står sällan hörda

arkivskatter och medryckande sånger som också lockar publiken att sjunga med. Spelmän Ohoj! är en musikgemenskap som övar varje

vecka i Dalsbruk och som vem som helst är välkommen att ansluta sig till. (JT)

Saariston perinteet Villiruusujen yössä

Spelmän Ohoj!n konsertti Villiruusujen yössä johdattalee saariston kansanperinteen ja yhdesää musisoinnin riemun pariin.

Konsertissa kuullaan musiikkia Saaristomereltä, erityisesti Hiittisten saaristosta ja Kemiönsaaren alueelta.

Mukana on harvoin kuultuja arkistojen aarteita ja tartuttavia lauluja, jotka kutsuvat yleisöönkin laulamaan mukana.

Spelmän Ohoj! on viikottain Taalintehtaalla harjoitteleva musiikkiyhteisö, johon kuka tahansa saa liittyä mukaan. (JT)

När / Aika: Lördag / Lauantai 27.6.2026 kl(o) 18

Var / Paikka: Kalkholmens scen / Kalkholmenin näyttämö

Inträde / Sisäänkäynti: 20 € (programblad, kaffe, te, saft och vildrostårta ingår / ohjelmalehtinen, kahvi, tee, mehu ja villiruusukakku sisältyy hintaan).

Arrangör / Järjestäjä: Västernorrlands byråd / Västernorrlandin kyläyhdistys

Bidrag från Petter och Margit Forsströms stiftelse / Tukea saatu Petter och Margit Forsströmin säätiöltä

Sås och Kopp på Kalkholmens estrad

I över 30 år har duon Sås och Kopp roat barn med trallvänliga melodier och vuxna med fyndiga texter.

Lördagen den 18 juli klockan 15 ställer sig Peik Stenberg och Pasi Hiihtola på Kalkholmens estrad.

Då blir det musikfest för en förhoppningsvis månghövdad och blandåldrig publik.

Sås och Kopp har en bred repertoar med klassiker som "Traktor Alban" med över 1

miljon spelningar på Spotify, "Chili con carne" och "Kottar i karburatorn".

Duon som många också kommer ihåg från Radio Fnatt fick så sent som i fjol Svenska kulturfondens pris på 20 000 euro. I fjol uppträdde Sås och Kopp på Kimitoöns 700-årsjubileum i Dalsbruk och i sommar får Västernorrland ett helt egen konsert.

Arrangör är byrådet. Inträdet är 5 euro per person. I priset ingår saft och bulle. (KN)

PRESSBILD/EHDISTOKUVA

Sukupolvia yhdistävä duo Kalkholmenin lavalla

Yli 30 vuoden ajan duo Sås och Kopp on viihdyttänyt lapsia tarttuvilla melodioillaan ja aikuisia oivaltavilla sanoituksillaan.

Lauantaina 18. heinäkuuta kello 15 Peik Stenberg ja Pasi Hiihtola nousevat Kalkhol-

menin lavalle. Tiedossa on musiikkijuhla toivottavasti runsaslukuisella ja eri-ikäisellä yleisöllä.

Sås och Koppin laajaan ohjelmistoon kuuluvat klassikot kuten "Traktor Alban", jolla on yli miljoona kuuntelukertaa

Spotifyssa, "Chili con carne" ja "Kottar i karburatorn".

Duolle, jonka moni muistaa myös Radio Fnattista, myönnettiin vielä viime vuonna Svenska kulturfondens 20 000 euron palkinto.

Viime vuonna Sås och Kopp

esiintyi Kemiönsaaren 700-vuotisjuhlassa Taalintehtaalla, ja tänä kesänä Västernorrland saa aivan oman konserttinsa.

Järjestäjänä toimii kyläyhdistys. Sisäänkäynti maksaa 5 euroa henkilöltä. Hintaan sisältyy mehu ja pulla. (KN)

MUME 2026 Musiikki ja meditaatio

Arrangör / järjestäjä:
Västernorrlands byråd / kylätoimikunta

MUME on läsnäoloa ja itsensä kuuntelua kokkeiden ohjaajien opastuksella, meren tuntumassa Kalkholmenilla ja ainutlaatuisessa kulttuuriympäristössä. Tapahtuma järjestetään lauantaina 25.7. ja sunnuntaina 26.7. 2026

Lördag 25.7. Kalkholmens scen kl(o) 10–11 Mindful pilates – 10 euro(a)

Riitta Saarikkos Mindful pilates på lördag klockan 10–11 innehåller mjuka pilatesövningar som också passar dig som inte tidigare har utövat pilates. Rörelserna görs i lugnt tempo och stärker kroppens rörlighet och sinnesförnimmelser. Riitta Saarikko har arbetat med kroppsmedvetenhet och att stärka den sedan 1990-talet. Hon är medutvecklare av utbildningen "Hemma i kroppen".

Riitta Saarikon Mindful pilates lauantaina kello 10-11 sisältää lempeitä pilatesharjoituksia, jotka sopivat myös sinulle, jos et ole aiemmin harrastanut pilatista. Liikheet tehdään rauhasa, kehon liikkuvuutta ja aistimista vahvistuen. Riitta Saarikko on työskennellyt 1990-luvulta alkaen kehötietoisuuden ja sen vahvistamisen parissa. Hän on Kotona kehossa -valmentajakoulutuksen toinen kehittäjä.

Foto: Marjatta Karikoski

kl(o) 11.15-12 – 10 euro(a)

En stund av närvaro med violinackompanjemang av Susanna Tromp erbjuder utrymme för att lugna nervsystemet och öppna sinnen, med varsam rörelse och kroppslig meditation. Som inspiration i stunden finns också naturfolkens uråldriga visdomar.

Läsnäolön hetki Susanna Trompin viulusäestyksellä lauantaina kello 11.15-12 tarjoaa tilan hermoston rauhoittumiselle ja aistien avaamiselle tarjoten lempeää liikettä ja kehomeditaatiota. Inspiraationa tuokiossa myös luonnonkansojen ikiaikaisia viisauksia.

Foto: Marjatta Karikoski

Klockan 13.30–14.15

Promenad med kontakt till naturen längs närliggande naturstigar klockan 13.30-14.15. Avfärd från Västernorrlands nya kyrka klockan 13.30.

Kello 13.30–14.15

Luontoyhteyksävälly läheisille luontopoluille. Lähtö Västernorrlandin uudelta kirkolta klo 13.30.

Foto: Marjatta Karikoski

Klockan 18.00 Orgelkonsert

"Västernorrlands nya kyrka. Fritt inträde.

"Go Bach to sleep" med diplomorganist Sanna Räsänen. I denna konsert har du möjlighet att varva ner, vända blicken inåt i dig själv och lyssna vackra toner men svaga stämmor av J.S. Bach. Du kan även ta med egen kudde och värmefilt för att lägga dig rak på kyrkbänken.

"Go Bach to sleep" -urkonsertti lauantaina 25.7. kello 18 Västernorrlandin uudessa kirkossa. Vapaa pääsy

Diplomiurkuri Sanna Räsänen. Tässä konsertissa sinulla on tilaisuus rauhoittua ja tehdä matka sisimpääsi kuunnellen levollisia ja kauniita, vaihtelevia rekisteröityjä J.S. Bachin urkukupaleita. Kirkossa on tilaa; voit ottaa mukaasi oman torku-peiton ja tyynyn ja vaikkapa oikaista pitkäksesi penkille. Lämpimästi tervetuloa konserttiin.

Kyrkomusiker och diplomorganist Sanna Räsänen har studerat vid Sibelius-Akademien och arbetar sedan 2017 som fulltidsorganist i Svendborg, Danmark. Hon tillbringar också tid i sitt andra hem i Västernorrland.

Sanna Räsänen on Sibelius-Akatemiasta valmistunut kirkkomuusikko ja diplomiurkuri. Hän on vuodesta 2017 työskennellyt päätoimisena urkurina Svendborgissa Tanskassa, mutta viettää mahdollisimman paljon aikaa myös kodissaan Västernorrlandissa.

Foto: Dorte Brix

Söndag 26.7 Kalkholmens scen / Sunnuntaina 26.7. Kalkholmenin näyttämöllä Klockan / Kello 10–11 Klangkälsavslappning / Äänimaljarentoutus – 10 euro(a)

Nina Källberg blev för flera år sedan fascinerad av klangkålar och deras inverkan på människan som helhet. Sedan dess har hon gått flera klangkälsutbildningar. Ljudbehandling med klangkålar är en helhetsmässig avslappnande behandlingsform för både kropp och sinne där harmoniska ljud aktiverar kroppens egna läkande energier. Då kroppen och sinnet tystnar kvarstår närvaro i stunden. Nina Källberg är utbildad lärare i flöjtspel och musiken har alltid varit en del av hennes liv. Nina har bott på Kimitoön hela sitt liv.

Nina Källberg ihastui jo vuosia sitten äänimaljoihin ja niiden vaikutukseen ihmisessä. Myöhemmin hän on koulutautunut äänimaljajohtajaksi ja sointukyöpyhoajaaksi. Äänihoido on kehomielihoido, kokonaisvaltaisesti rentouttava hoitomuoto jossa harmoniset äänet aktivoivat kehon parantavia energioita. Kun keho ja mieli hiljenevät, jää jäljelle läsnäolo tässä hetkessä. Nina Källberg on koulutukseltaan huilunsoitonopettaja ja musiikki on aina ollut osa hänen elämäänsä. Nina on lapsesta asti asunut Kemiönsaarella.

Foto: Hanna Holmberg

Kl(o) 11.15–12.00 Mild kundalinjoga Lempeä kundaliinjoga – 10 euro(a)

Mild kundalinjoga stärker kroppen, sinnen och själen. Under timmen görs milda rörelser, man koncentrerar sig på medveten andning och mantras, på meditation och på avslappning. Timmen passar alla som vill uppnå balans och stilla sitt sinne och kropp.

Lempeä kundaliinjoga vahvistaa kehon, mielen ja sielun yhteyttä. Tunnin aikana liikutaan lempeästi kehoa ja itseä kuunnellen, keskitytään tietoiseen hengitykseen ja mantrihin, meditoidaan ja rentoudutaan. Tunti sopii kaikille, jotka kaipaavat kehon ja mielen tasapainottamista sekä rauhoittamista.

Foto: Marjatta Karikoski

Kl(o) 12.00–12.45 Ljusets dans / Valon tanssi

Den flytande helheten av mild kundalinjoga och fri dans passar åt alla. Du behöver inte kunna någonting, du får vara och komma just som du är.

Lempeän kundaliinjogaan ja vapaan tanssin soljuva kokonaisuus sopii kaikille. Mitään ei tarvitse osata, saat olla ja tulla juuri sellaisena kuin olet!

Maria Karikoski kundalinjogalärare, energiskötare, Närvaro i naturen-ledare/ kundaliinjogaopettaja, energihoitaja, Luonossa läsnä-ohjaaja

Bidrag från Petter och Margit Forsströms stiftelse Tukey saatu Petter och Margit Forsströmin säätiöltä

Västernorrlands händelsekalender sommaren 2026

Tapahumakalenteri kesä 2026

Bibliotekets öppettider ti 10 – 16 och to 13 – 19 samt lö 10 – 14 som självbetjäning.
Kirjaston aukioloajat ti 10 – 16 ja to 13 – 19. La 10 – 14 itsepalvelu.

Knallis-café onsdagar - Knallixen kahvila keskiviikkoisin - kl(o) 14.00

Sommarpilates tisdagar på Kalkholmens estrad. Fråga mer: 050 367 6891
Juni och augusti kl. 18.00. Juli kl. 8.50 och Fascia Method stretching kl. 10.00
Kesäpilates tiistaisin Kalkholmenin näyttämöllä. Kysy lisää: 050 367 6891
Kesä- ja elokuu klo 18.00. Heinäkuu klo 8.50 ja Fascia Method stretching klo 10.00

Juni - Kesäkuu

Må/Ma	1.6 kl(o) 14	VPF:s boule på Kalkholmen måndagar 1.6, 8.6, 15.6, o.s.v.
On	3.6 kl(o) 14	Knalliscafé. Gäst / Vieraana kosmetolog(i) Alice Ekholm
To	4.6 kl(o) 14	Brandkårsvet. boule på Kalkholmen 4.6, 11.6, 18.6, 25.6
Lö/La	6.6 kl(o) 10	Konfirmationsmessa i nya kyrkan / Konfirmaatio uudessa kirkossa
Lö/La	6.6 kl(o) 13	Båtsäkerhetsdag på Kalkholmen / Veneilyturvallisuuspäivä Kalkholmenilla / Båtklubben
To	11.6 kl(o) 16	Minnescafé i biblioteket / Egentliga Finlands Minnesförening
Lö/La	13.6 kl(o) 10	Öppna byarnas dag / Kulturstig, båtutfärd längs Södersundvik och Brännboda stränder. Start vid fiskehamnen i Södersundvik. Avoimien kylien päivä / Kultuuripolun avajaiset, veneretki Södersundviken ja Brännbodan rantoja pitkin. Lähtö Södersundviken kalasatamasta
Lö/La	13.6	Aukusti Niskasens trio / Terrassn
To 1	8.6 kl(o) 18	Lillholmen-stipendiaten Felicia Honkasalo i biblioteket Lillholmen-stipendiaatti Felicia Honkasalo kirjastossa
Fr/Pe	19.6 kl(o) 13	Midsommartåg från Knallis till Vårdkasen Juhannuskulkue Knallixen edestä Vårdkasenille
Fr/Pe	19.6 kl(o) 13.30	Midsommarstång och midsommarlotteri vid Vårdkasen Juhannussalon pystytys ja arpajaiset Vårdkasenilla
Lö/La	20.6 kl(o) 10	Midsommardagens gudstjänst i gamla kyrkan. Kom gärna klädd i folkdräkt. Juhannuspäivän jumalanpalvelus vanhassa kirkossa. Pukeudu mielellään kansallispukuun.
Ti	23.6 kl(o) 19	VUF-bingo i Vårdkasen 23.6, 30.6, 7.7, 14.7, 21.7, 28.7, 4.8
To	25.6 kl(o) 19	Allsångstillfälle i Hagalund med Visans vänner från Hangö Yhteislaulutilaisuus Hagalundissa
Lö/La	27.6 kl(o) 17	Bryggfest på Majholmen / Laiturijuhla Majholmenilla Båtklubben
Lö/La	27.6 kl(o) 18	Vildrosornas natt på Kalkholmen med Spelman Ohoj! Villiruusujuhla yökirkolla Kalkholmenilla
22.6 – 2.7		Simskola i Gräggnäs / Uimakoulu Gräggnäsissä www.folkhalsan.fi

Juli - Heinäkuu

To	2.7 kl(o) 18	Sommarandakt på gravgården Hartaushetki hautausmaalla
Lö	4.7	Austin & Amanda (USA) / Terrassn
To	9.7 kl(o) 18	Sommarandakt på gravgården Hartaushetki hautausmaalla
Fr	10.7	Från kyrka till kyrka / Kirkosta kirkkoon kimitomusicfestival.fi
Fr	10.7 kl(o) 20.30	Sibelius själslandskap i nya kyrkan
Fr	10.7 kl(o) 22.00	I ljusets sken i gamla kyrkan
Fr/Pe	10.7 kl(o) 14–18	Gårdsloppis i Västernorrland / Pihakirppis Västernorrlandissa
Lö/La	11.7 kl(o) 11–14	Gårdsloppis i Västernorrland / Pihakirppis Västernorrlandissa
Lö/La	11.7 kl(o) 14	Träbåtsträff på Majholmen / Puuvenetreffit Majholmenilla Båtklubben
Sö/Su	12.7 kl(o) 15	Högmässa i nya kyrkan / Messu uudessa kirkossa
On/Ke	15.7 kl(o) 14	Avtäckning av minnesplakett över minnesvärda personen Valdemar Söderlund. Samling vid Sillisatama Valdemar Söderlundin muistolaatan paljastaminen Sillisatamassa
To	16.7 kl(o) 18	Sommarandakt på gravgården / Hartaushetki hautausmaalla
Lö	18.7 kl(o) 15	Sås och Kopp / Kalkholmen
Lö	18.7	Blue Elefant på Terrassn. Förstorat område. Linusfoods Blue Elefant Terrassnilla. Laajennettu alue. Linusfoods
To	23.7 kl(o) 18	Sommarandakt på gravgården / Hartaushetki hautausmaalla

MUME Lö/La 25.7 – Sö/Su 26.7

		Musik och meditation / Musiikki ja meditaatio Kalkholmens scen / Kalkholmenin näyttämö Info: Marjatta Karikoski 050 570 8746 och Riitta Saarikko 050 367 6891
Lö/La	25.7 kl(o) 10-11	Mindfull Pilates / Riitta Saarikko
Lö/La	25.7 kl(o) 11.15	En stund i närvaro / Läsnäolon hetki Riitta Saarikko, Susanna Tromp, violin / viulu
Lö/La	25.7 kl(o) 13.30-14.15	Promenad med kontakt till naturen längs närliggande naturstigar. Avfärd från Västernorrlands nya kyrka. Luontoyhteyskävely läheisille luontopoluille. Lähtö Västernorrlandin uudelta kirkolta.
Lö/La	25.7 kl(o) 18.00	Orgelkonsert i Västernorrlands nya kyrka Urkukonsertti uudessa kirkossa J.S.Bach / kyrkomusiker, organist Sanna Räsänen kirkkomuusikko, urkuri Sanna Räsänen
Sö/Su	26.7 kl(o) 10-11	På Kalkholmens scen / Kalkholmenin näyttämö: Klangskålsavslappning / Äänimaljarentoutus Nina Källberg
Sö/Su	26.7 kl(o) 11.15	Mild Kundalinjoga / Lempeä Kundaliinijooga Maria Karikoski
Sö/Su	26.7 kl(o) 12	Ljusets dans / Valon tanssi / Maria Karikoski
Sö/Su	26.7 kl(o) 15	Skärigudstjänst på Majholmen Saaristojumalanpalvelus Majholmenilla Båtklubben och församlingen
To	30.7 kl(o) 18	Sommarandakt på gravgården / Hartaushetki hautausmaalla

Augusti - Elokuu

Sö/Su	2.8 kl(o) 10	Högmässa i gamla kyrkan / Messu vanhassa kirkossa
Lö/La	8.8 kl(o) 16	Båttävling vid Majholmen / Venekilpailu Majholmenilla Båtklubben
Sö/Su	16.8 kl(o) 10	Gudstjänst i gamla kyrkan Jumalanpalvelus vanhassa kirkossa
Lö	29.8	Forneldarnas natt med Mikko Sipola på Terrassn. Förstorat område Muinaistulien yö Terrassnilla. Laajennettu alue

September - Syyskuu

Sö/Su	6.9 kl(o) 10	Högmässa i nya kyrkan / Messu uudessa kirkossa
Sö/Su	20.9 kl(o) 10	Gudstjänst i nya kyrkan / Jumalanpalvelus uudessa kirkossa
Lö/La	26.9 kl(o) 14	Flagghalning på Majholmen / Lipunlasku Majholmenilla Båtklubben

Kimitoöns församling sommaren 2026

Församlingskansliet och gravkontoret
Adress: Kapellbacksvägen 6, 25870 Dragsfjärd
Vi betjänar måndag – torsdag kl. 10–13
Tfn 02-425990 / e-post: kimitoon@evl.fi
Västernorrlands nya och - gamla kyrkor är öppna
kl. 10–16 under tiden 15.6 - 15.8.

Kemiönsaaren seurakunta kesä 2026

Seurakuntakanslia ja hautausmaatoimisto
Osoite: Kapellbacksvägen 6, 25870 Dragsfjärd
Palvelemme maanantaista torstaihin klo 10–13
Puh. 02-425990 / sähköposti: kimitoon@evl.fi
Västernorrlandin uusi ja vanha kirkko ovat avoinna
klo 10–16 ajalla 15.6.–15.8.

 **KIMITOÖNS FÖRSAMLING
KEMIÖNSAAREN SEURAKUNTA**